

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ТА СТРАТЕГІЧНИХ СТУДІЙ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач випускової кафедри

 Ніна РЖЕВСЬКА

« 07 » _____ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

ВИПУСКНИКА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 291 «МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ
СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ»

**Тема: «ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ СУЧАСНОЇ
ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ США»**

Виконавець: здобувач вищої освіти 4 курсу, 407 групи, Захарук Єлизавета
Олександрівна

Керівник: професор кафедри міжнародних відносин та стратегічних студій, д.політ.н.,
доцент Седляр Юлія Олександрівна

Нормоконтролер:

Юлія СЕДЛЯР

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОНЯТТЯ «ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ»	7
1.1. Визначення та концепція публічної дипломатії	7
1.2. Еволюція публічної дипломатії: від традиційної до цифрової	10
1.3. Культурна дипломатія як інструмент публічної дипломатії	13
1.4. Публічна дипломатія як провідний механізм стратегії «м'якої сили».....	14
РОЗДІЛ 2. ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ У ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ США	17
2.1. Історичний розвиток публічної дипломатії США	17
2.2. Стратегії та інструменти публічної дипломатії США у XXI ст.....	20
2.3. Основні інститути та механізми публічної дипломатії в США	24
РОЗДІЛ 3. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ СПОЛУЧЕНИМИ ШТАТАМИ.....	28
3.1. Виклики та перспективи для публічної дипломатії США	28
3.2. Діяльність публічної дипломатії США на прикладі України.....	36
ВИСНОВКИ	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	45

ВСТУП

Актуальність дослідження. Влада народу вже тривалий час не є поняттям далеким від дійсності, тепер це – пряме визначення демократії, переважаючого політичного режиму ХХІ століття. Таким чином, державу визначають не як лише її уряд, а й її громадяни, які мають голос й силу впливати на політичні рішення, зокрема й на розробку та впровадження зовнішньої політики. На відміну від традиційної дипломатії, яка передусім передбачає взаємодію між урядами, публічна дипломатія зосереджена на прямій взаємодії держави саме з іноземною громадськістю з метою опосередкованого впливу на політику іншої.

Публічна дипломатія США значно розвинулася протягом десятиліть. Набувши популярності під час холодної війни як засіб протидії радянській пропаганді та просування демократичних цінностей, зараз вона відіграє вирішальну роль у стратегічних зусиллях США зберегти своє лідерство у світі, який стає все складнішим під впливом глобалізації та активної цифровізації. Так, розвиток цифрових медіа та інформаційних технологій змінив ландшафт глобальної комунікації. Публічна дипломатія тепер не лише отримала нові шляхи охоплення глобальної аудиторії та взаємодії з нею, а й має боротися зі швидким поширенням інформації й дезінформації через соціальні мережі та інші цифрові платформи. Крім того, усе більше дистанціюючись від асоціацій з пропагандою у її найгіршому значенні, публічна дипломатія розвиває більш тонкі та багатогранні підходи до комунікації зі світовою спільнотою. США мають багатий резервуар ресурсів м'якої сили. Голлівудські фільми, американська музика та знакові бренди мають глобальну привабливість, яку можна використовувати для просування позитивного іміджу США, а участь в культурних обмінах сприяє взаєморозумінню між націями.

За допомогою публічної дипломатії Сполучені Штати формують наративи та сприяють розумінню своєї політики та дій, отримуючи підтримку або пом'якшуючи опозицію з боку світової спільноти, будуючи та підтримуючи важливі альянси, засновані на довірі, які згодом, у випадку конфліктних ситуацій, здатні забезпечити єдиний фронт.

Метою дипломної роботи є комплексний аналіз публічної дипломатії США, еволюції і механізмів її здійснення на сучасному етапі розвитку міжнародних відносин.

Для досягнення мети перед авторкою було поставлено такі **завдання**:

- дослідити поняття «публічна дипломатія» та дотичних до нього категорій як «культурна дипломатія», «цифрова дипломатія», «м'яка сила»;
- охарактеризувати міжнародно-політичні поняття «публічна дипломатія» і «пропаганда» та визначити їх відмінні ознаки;
- простежити становлення та розвиток головних інституцій та інструментів публічної дипломатії США;
- з'ясувати виклики та перспективи американської публічної дипломатії на сучасному етапі розвитку міжнародних відносин;
- сформулювати рекомендації щодо підвищення ефективності публічної дипломатії США з урахуванням встановлених викликів і загроз;
- проаналізувати діяльність Сполучених Штатів у сфері публічної дипломатії на прикладі України.

Об'єктом дослідження є публічна дипломатія як інструмент сучасної зовнішньої політики.

Предметом наукового дослідження є публічна дипломатія як інструмент сучасної зовнішньої політики США.

Методи дослідження. Дослідження проводилося за допомогою аналізу документів, методики івент-аналізу, історичного аналізу, case studies, а також порівняння. Порівняння, зокрема, використовувалось для дослідження і встановлення сучасних рис публічної дипломатії загалом та публічної дипломатії Сполучених Штатів. Під час роботи також було використано аналіз, синтез, дедукцію, індукцію та метод теоретичного узагальнення.

Практичне значення отриманих результатів. Результати дослідження можуть бути корисними як матеріал для підготовки наукових статей та доповідей, при підготовці до практичних занять і студентських наукових проєктів.

Апробація отриманих результатів. Наукові положення дослідження були оприлюднені у виступах на таких наукових конференціях: Всеукраїнській конференції з міжнародною участю «Дипломатія в міжнародних відносинах: ретроспекція і сучасність» (м. Київ, НАУ, 29 лютого 2024 року); XXIV Міжнародній науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «ПОЛІТ. Сучасні проблеми науки» (м. Київ, НАУ, 2-5 квітня 2024 року).

Публікації. За темою дослідження було опубліковано двоє тез:

1. «Кіноіндустрія як складова публічної дипломатії США».
2. «Кібердипломатія США: комунікаційні стратегії в цифровому просторі».

Стан розробки теми дослідження та її джерельна база. Тема публічної дипломатії, зокрема й її особливостей у США, протягом останніх кількох десятиліть викликала значний академічний інтерес і науковий дискурс. Н. Калл надав вичерпну історичну інформацію про публічну дипломатію, наголошуючи на її еволюції та стратегічному значенні [3, 30]; І. Гілбоа зосередився на теоретичному та емпіричному аспектах публічної дипломатії, пропонуючи також критичний погляд на її практику [9]; зв'язок публічної дипломатії з пропагандою розглянули Ф. Тейлор та Н.Сноу [4, 5, 21]; діалогічну модель комунікації держави з іноземною громадськістю охарактеризувала К.Фітцпатрік [39]; О.Тищенко-Тишковець проаналізувала зміни у підходах США до публічної дипломатії [27]; аналіз дискусій про цілі інформаційного агенства США провів Р.Рубін [37]; ґрунтовне дослідження публічної дипломатії з акцентом на національному брендингу та іміджі здійснили М.Леонард, К.Стед, К.Смевінг [6]; К.Балабанов та М.Трофименко розглянули еволюцію концепції публічної дипломатії у зовнішній політиці держав з ХХ ст. до сьогодення [12]; Я.Меліссен надав детальний огляд нової публічної дипломатії як концепції та оцінив поточні розробки в цій сфері, визначив характеристики належної практики та розрізнив, з одного боку, пропаганду, брендинг нації, а з іншого боку – публічну дипломатію [20]; сучасний стан речей в сфері публічної дипломатії США розкрили Т.Бленклі, Г.Дейл, О.Горн [38]; І.Менор та Е.Сегев проаналізували вплив інформаційних технологій на практику та масштаби публічної дипломатії [14]; цифрову дипломатію досліджували І.Гілбоа, В.Рашица, Г.Роунслі [8, 18, 43],

І.Тихоненко здійснила аналіз застосування її ресурсного потенціалу Сполученими Штатами [40]; дипломатію у соціальній мережі Twitter вивчав Дж.Грін [17]; як діють фактично існуючі дискурси культурної дипломатії у різних національних контекстах розглянули Ю.Полякова, О.Шайда, А.Степанов [23]; відносини між американським урядом та кіноіндустрією, з зосередженням на протистоянні російській пропаганді в епоху холодної війни ґрунтовно дослідила Е.Кейтмен [33]; комплексно охарактеризували сферу культурної дипломатії, зокрема через її зв'язок з поняттям «м'якої сили» Є.Анга, Ю.Ісара, Ф.Мар [22]; розробив концепцію м'якої сили і конкретизував роль публічної дипломатії, її механізми у сучасному міжнародному інформаційному просторі відомий американський фахівець, представник неолібералізму Дж.Най [24, 25, 26].

Структура дипломної роботи обумовлена обраною темою і складається зі вступу, трьох розділів, які розподілені на підрозділи, висновків та списку використаних джерел (103 найменування українською і англійською мовами). Загальний обсяг роботи складає 55 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОНЯТТЯ «ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ»

1.1. Визначення та концепція публічної дипломатії

Заради повноти розуміння значення та ролі публічної дипломатії у сучасній зовнішній політиці США першочергово необхідним є визначення того, як дане поняття інтерпретують у світі та власне Сполученими Штатами. Для досягнення цієї мети було проаналізовано праці українських (Н.Павліха, А.Шуляк, Т.Черненко, К.Балабанов, М.Трофименко, Ю.Полякова, О.Шайда, А.Степанов та ін.), та іноземних дослідників (Е.Гулліон, Н.Калл, Н.Сноу, М.Леонард, К.Стед, К.Смевінг, Ф.Тейлор, І.Гілбоа, І.Менор, Е.Сегев, Я. Меліссен, В.Рашица, Дж.Най та ін.).

Цікавою особливістю досліджуваного явища є той факт, що воно не має певної загальноживаної дефініції, а його межі здатні варіюватися. Тобто у роботах на основну тему культурології, соціології, економіки та політології означення публічної дипломатії можуть різнитися, що, тим не менш, не є помилкою, а лише підкреслює її багатогранну природу.

Так, наприклад, Наталія Павліха та Антоніна Шуляк наголошують, що в їхній праці, яка присвячена зокрема концепції сталого розвитку, «Публічну дипломатію визначено як таку, що враховує різні аспекти міжнародних відносин поза класичною дипломатією, коли офіційні державні особи, окремі приватні особи чи групи осіб через потік інформації й ідей впливають на формування громадської думки інших країн. Вона являє собою особливу форму зовнішньої політичної діяльності, спрямованої на те, щоб покінчити з бідністю, захистити планету й забезпечити мир і процвітання для всіх людей у світі» [1]. Таке широке визначення дещо контрастує з визначенням, наданим, приміром, Т.Черненком – «Публічна дипломатія – один із основних інструментів стратегічних комунікацій держави, що працює на створення позитивного міжнародного іміджу країни, її впізнаваність, підвищення репутації у світі» [2]. Як можна побачити, ці висловлювання не суперечать одне одному, проте очевидно мають різне забарвлення.

Зазираючи у витoki, більшість дослідників сходяться на думці, що саме американський дипломат Едмунд Гулліон вперше використав термін «публічна дипломатія» у вже сучасній науковій дискусії. Так стверджує зокрема й Ніколас Калл у своїй статті про еволюцію цього терміну. Науковець аналізує перші згадки поняття, починаючи з британської газети «Times» за січень 1856 року, й таким чином виявляє, що слово «публічна» на той час в основному ототожнювалося з словом «оприлюднення». У тому ж значенні, в якому ми вживаємо його зараз, а саме взаємодії з громадськістю, його було висвітлено саме Гулліоном, про що й свідчить короткий виклад його поглядів у ранній брошурі Центру публічної дипломатії імені Едварда Р. Мерроу: «Публічна дипломатія... має справу з впливом суспільних настроїв на формування та реалізацію зовнішньої політики. Вона охоплює виміри міжнародних відносин за межами традиційної дипломатії; культивування урядами громадської думки в інших країнах; взаємодію приватних груп та інтересів однієї країни з іншими; звітність про закордонні справи та їхній вплив на політику; комунікацію між тими, чиєю роботою є комунікація, як от дипломати та іноземні кореспонденти; а також процес міжкультурної комунікації» [3].

При цьому відомо, що Гулліон почав використовувати словосполучення «публічна дипломатія» спершу на заміну «пропаганді», яку насправді міг продовжувати вважати більш влучним визначенням, якби воно не увібрало в себе таку велику кількість негативних значень [3]. Тому доречно розглянути також деякі дослідження, присвячені темі співвідношення обох концепцій. Філіп Тейлор у «Спорядженнях Розуму» («Munitions of the Mind») досліджує історичний розвиток пропаганди та її зв'язок з публічною дипломатією. Він заявляє, що термін «пропаганда» отримав такий негативний імідж через його асоціацію з тоталітарними режимами та різноманітними маніпулятивними практиками. Тейлор також стверджує, що демократичні країни шукали нову парадигму, яка відповідала б їхнім цінностям етичної участі, що й призвело до їхнього вибору публічної дипломатії [4]. Повторно науковець підтверджує свої висновки у «Посібнику Рутледжа з публічної дипломатії» («Routledge Handbook of Public Diplomacy»), створеним під спільною редакцією з ще однією провідною вченою в галузі публічної дипломатії – Ненсі Сноу.

Разом, Сноу та Тейлор відрізняють публічну дипломатію від пропаганди, наголошуючи на прихильності першої до прозорості, довіри та взаєморозуміння. Вони стверджують, що публічна дипломатія полягає не лише в передачі повідомлень, а й у створенні справжнього діалогу з іноземною громадськістю та сприянні довгостроковим відносинам [5].

Тут варто згадати про те, що сама собою публічна дипломатія не завжди є превентивною, орієнтованою на довгострокове планування, хоч, дійсно, її стратегії здебільшого спрямовані на досягнення саме таких цілей. Трапляються випадки, кризові ситуації, що потребують негайної реакції. Марк Леонард пише про це так: «Публічна дипломатія діє століттями або секундами: поєднуючи довгостроковий фон, через який сприймаються події, з миттєвим шоком, який може мати вирішальне значення для міжнародних відносин» [6]. Часто дії держав на такі непередбачені потрясіння включають в себе зворотній зв'язок з використанням ЗМІ та чим складнішою є ситуація тим, звісно, більше розмаїття засобів потребують бути задіяними.

Загалом основна невизначеність спостерігається саме у класифікації інструментів публічної дипломатії. Ніколас Калл розглядаючи це питання з точки зору розвитку концепції визначив, що публічна дипломатія на початку не лише прирівнювалася, а й справді нагадувала звичайні пропагандистські зусилля, проте згодом еволюціонувала до більш деталізованої діяльності, яка включає налагодження стосунків та міжнародне співробітництво що значно урізноманітнило діапазон інструментів [7].

Вивчаючи тему, авторка також зауважує те, як з часом змінювалися погляди вчених, поступово розширюючи межі, що знову вказує на гнучкість поняття, яке розглядаємо, та його здатності адаптуватися до змін у глобальному середовищі. Ще у 2002 році Марк Леонард, Кетрін Стед і Конрад Смевінг, досліджуючи різні підходи країн до публічної дипломатії, поділили інструменти на такі основні типи: культурна дипломатія, дипломатія обміну та міжнародне мовлення, та загалом розглянули дипломатію неурядових організацій, дипломатію діаспори, дипломатію політичної партії, бренд дипломатію та бізнес дипломатію [6]. Також відзначили проблему, яка

полягає в тому, що ці категорії не виключають одна одну і часто перетинаються. Наприклад, програма обміну може служити цілям освітньої та культурної дипломатії, а міжнародне мовлення може одночасно інформувати та формувати культурне сприйняття [6]. Схожі інструменти спершу розглядав й Ітан Гілбоа та більш нова праця його авторства додає до цього переліку цифрову дипломатію, а також містить детальний розгляд її ролі [8]. Гілбоа зазначає, що публічна дипломатія розуміється та визначається по-різному в різних теоретичних точках зору, що призводить до того, що під нею класифікують широкий спектр видів діяльності й таким чином те, що одна структура може вважати основним інструментом публічної дипломатії, інша може розглядати як периферійний або навіть не пов'язаний [9].

Повертаючись до Ненсі Сноу та Філіпа Тейлора, виявлено також, що вони додатково підкреслюють суперечливі визначення та межі публічної дипломатії. Обоє стверджують, що публічна дипломатія охоплює широкий спектр заходів, починаючи від урядових ініціатив і закінчуючи залученням неурядових організацій і приватного сектору, тому така широка сфера охоплення ускладнює створення стандартизованої системи класифікації, оскільки інструменти, що використовуються, можуть значно відрізнитися залежно від залучених учасників та їхніх цілей [5].

Щодо офіційної точки зору США то їхній уряд роль публічної дипломатії окреслює наступним чином: «посилює національну безпеку шляхом розширення та зміцнення відносин між народом та урядом Сполучених Штатів та громадянами решти світу» [10]. Тим часом Державний департамент США надає таке визначення: «Публічна дипломатія стосується програм, які фінансуються урядом і спрямовані на інформування або вплив на громадську думку в інших країнах; її головними інструментами є публікації, кінофільми, культурні обміни, радіо та телебачення» [11].

1.2. Еволюція публічної дипломатії: від традиційної до цифрової

Тож у традиційному сенсі публічна дипломатія характеризується як та, що спрямована на комунікацію з іноземною громадськістю, таким чином вплив на політику їхніх урядів та створення сприятливого національного образу за допомогою таких звичних інструментів, як, скажімо, обміни студентами та науковцями, телебачення та радіомовлення.

Поява Інтернету та платформ соціальних медіа революціонізувала публічну дипломатію, створивши те, що тепер звикли називати «цифровою дипломатією». Насправді зустрічаються й такі поняття як «Інтернет-дипломатія», «електронна дипломатія», «кібердипломатія», «дипломатія Web 2.0.» – кожне з них варіюється за значенням, проте усі їх вживають, щоб позначити дипломатичну діяльність у цифровому просторі. Надають просте визначення цьому феномену також Костянтин Балабанов та Микола Трофименко, й воно звучить наступним чином: «використання інформаційно-комунікаційних технологій для реалізації дипломатичних завдань» [12], а мета цифрової дипломатії, за їхніми словами, полягає в тому, щоб «оперативно надавати адекватну інформацію, спростовувати некоректні відомості, підтверджувати відомості з офіційних джерел» [12], тобто в цьому вона дещо перетинається з традиційною публічною дипломатією, а вирізняється тим, що діє у кіберпросторі. У звіті Офісу урядової підзвітності США (GAO) поняття цифрова дипломатія вважається «зусиллями, спрямованими на підтримку інтересів США в кіберпросторі на міжнародному рівні під керівництвом Державного департаменту» [13].

І. Менор та Е. Сегев, досліджуючи питання, підкреслюють те, що кожна країна має свої особливості, включно з власними культурою та традиціями, історією та цінностями, тому державі, яка направляє своє повідомлення щодо зовнішньої політики та національного бренду в різні куточки світу, необхідно пристосовувати його до цих унікальних характеристик місцевої аудиторії. Таким чином імідж, який вона намагається створити та політика, яку проводить, прийматимуться тамтешніми жителями більш охоче. Саме тому дипломатія у цифровому просторі переважно існує на двох рівнях: це рівень Міністерства закордонних справ і відповідно рівень посольств, розташованих по всьому світу. Дослідники також підкреслюють зростаюче використання платформи соціальних медіа, яке включає цей тип дипломатичних зусиль для активного формування свого образу й репутації та ведення зовнішньої політики [14].

Так, мільярди людей кожного дня використовують Facebook, Instagram, Flickr, Snapchat та інші соціальні мережі, а це означає, що люди з найрізноманітніших

куточків світу діляться інформацією та ведуть своєрідний діалог протягом усієї доби. І так з року в рік.

Тим часом соцмережа Twitter не так давно змінила свою назву на X, після того, як була викуплена далеко не маловідомим американським підприємцем та інженером Ілоном Маском [15]. Цю новину вважаємо вартою згадки з тієї причини, що старе найменування надало назву цілому окремому терміну, а саме «твіттер-дипломатія». Ключова функція, яку виконує твіттер-дипломатія – дозволяє різним акторам, як державним так і недержавним, брати участь у публічній дипломатії, таким чином розширюючи масштаби та вплив дипломатичних зусиль [16]. Це стосується насправді будь-яких соціальних медіа-платформ, проте саме Twitter явно має більше облікових записів «державного рівня» в усьому світі, ніж будь-який інший подібний сайт, тобто держави у своєму різноманітному представництві є найбільш активними саме на цій платформі [17].

Тож таким способом технологічні досягнення зіграли на руку глобалізації, створивши цілу систему зв'язків у світі, які, в свою чергу, поступово й сформували цифрову дипломатію.

Можна відзначити декілька ключових характеристик цих змін, пов'язаних з виникненням цифрової дипломатії в додаток до традиційної, – це підвищена інтерактивність, більш широка участь і поширення інформації в реальному часі. Попри це, незважаючи на всі свої переваги, цифрова публічна дипломатія також стикається зі значними проблемами. Серед основних – дезінформація та загрози кібербезпеці, й вони справді здатні створювати серйозні ризики. На це звертає увагу Віона Рашица, авторка «Переваг та ризиків цифрової дипломатії» («The benefits and risks of digital diplomacy») зауважує: «Інтернет серед усього сприймається як канал поширення екстремізму, тероризму та нав'язування чужих ідеологій. Тоді частиною соціальних мереж може стати будь-хто, від світових урядів до різноманітних екстремістських організацій, у яких останні поширюють свої норми, цінності та цілі, якими б вони не були. Тож різні актори держави та режиму, з різними інтересами, цілями та цінностями, складають різні сценарії безпеки» [18].

З плином часу такі інформаційні війни, зростаючий вплив соціальних медіа та інші подібні глобальні виклики зумовлюють нові потреби та нагоди для публічної дипломатії.

Наприклад, Ілан Менор певним чином досліджує перетин цифрової дипломатії та культурної дипломатії, підкреслюючи, як цифрові платформи розширюють охоплення та вплив культурних ініціатив. Дослідження показує, що соціальні медіа та інструменти цифрового спілкування зробили революцію в культурній дипломатії, забезпечивши взаємодію в реальному часі та взаємодію з глобальною аудиторією. Він припускає, що цифровізація культурної дипломатії може підвищити прозорість і чуйність, зробивши її більш ефективною в побудові міжнародних відносин [16].

1.3. Культурна дипломатія як інструмент публічної дипломатії

США приділяють культурній дипломатії значну увагу, а визначається вона ними як «основа публічної дипломатії», адже «саме в культурній діяльності найкраще відображено власну національну ідею, а культурна дипломатія може зміцнити нашу національну безпеку непомітними, широкомасштабними та стійкими методами» [19].

Марк Леонард, видатний вчений зокрема у цій галузі, стверджує, що культурна дипломатія відіграє важливу роль у «завоюванні сердець і розумів» на глобальній арені. Леонард зазначає, що культурний обмін може подолати політичні та ідеологічні бар'єри, сприяючи почуттю спільної людяності та спільних цінностей і ця перспектива підкреслює потенціал культурної дипломатії для створення тривалих позитивних відносин між націями [6].

Ян Меліссен говорить про те, що культурна дипломатія є центральною для нового підходу інклюзивної взаємодії між людьми, як він називає сучасну публічну дипломатію, оскільки вона безпосередньо залучає іноземну громадськість, створюючи канали для сталої культурної взаємодії та діалогу. Він також наголошує на тому, що успішна культурна дипломатія потребує автентичності та глибокого розуміння цільової культури для побудови довіри та авторитету [20].

Отже, не вперше науковці виокремлюють важливість спеціального підходу до окремих груп громадськості. Разом з тим авторка виявляє особливий інтерес до того факту, що культурна дипломатія таким чином, ґрунтуючись на цьому розумінні, є тим

інструментом, який, щоб просунути власні ідеї, має вивчити, збагнути та врахувати культуру, на яку планує здійснити вплив. Це автоматично робить його двостороннім засобом та вкотре акцентує на беззаперечній ефективності.

Розглянемо й власне методи культурної дипломатії. Так, Сноу стверджує, що ініціативи культурної дипломатії, такі як програми обміну студентами, міжнародні культурні фестивалі та мистецька співпраця, відіграють вирішальну роль у руйнуванні стереотипів і розбудові міжособистісних зв'язків. Аналіз же загалом публічної дипломатії Ненсі Сноу підкреслює важливість програм культурного обміну для сприяння взаєморозумінню та доброзичливості і в роботі вона зазначає, що усі ці програми часто мають довготривалий вплив, оскільки учасники стають неформальними послами своїх країн [21].

В цілому, культурна дипломатія використовує різні методи для розвитку міжнародних відносин і взаєморозуміння. Вони включають не лише культурні обміни, під час яких студенти, митці та професіонали взаємодіють через кордони, але й також глобальне поширення культурних продуктів, таких як фільми, література та музика, щоб продемонструвати свої звичаї та бачення, відзначити погляди. Освітні програми, такі як стипендії та мовні курси, також відіграють значну роль, а спільні міжнародні проекти та транснаціональна мистецька співпраця сприяють поглибленню зв'язків і спільних цінностей [20, 22, 23].

Демонструючи свою культуру, спадщину та цінності, країна може підвищити свою привабливість і авторитет в очах інших, створює позитивне сприйняття свого суспільства та способу життя, і так заробляє повагу та збільшує вплив на світовій арені. Культурна дипломатія насправді, як здатність досягати своїх зовнішньополітичних цілей, не вдаючись до примусу чи сили, ґрунтується на ширшому понятті «м'якої сили» – терміні, який популяризував Джозеф Най.

1.4. Публічна дипломатія як провідний механізм стратегії «м'якої сили»

Роботи Дж.Най набувають справді великого значення, навіть, можна сказати, що вони є незамінними, коли йдеться про концепцію м'якої сили, а так як публічна дипломатія з нею тісно пов'язана, то відповідно огляд його робіт та ключових умовиводів є необхідним для даного дослідження, яке стосується особливостей

застосування цього виду зовнішньополітичної діяльності Сполученими Штатами Америки. Для розуміння того, що являє собою «м'яка сила», то Най в своїй основоположній праці «М'яка сила: шлях до успіху у світовій політиці» («Soft Power: The Means to Success in World Politics») окреслив, що вона спирається на три основні стовпи: культуру нації, її політичні цінності та зовнішню політику. Таким чином автор вказує на те, що у сучасному взаємопов'язаному світі звичні уявлення про силу вийшли за межі військової могутності чи досконалості в області економіки [24].

Тепер же «здатність встановлювати переваги, як правило, асоціюється з нематеріальними активами, такими як приваблива особистість, культура, політичні цінності та інститути, а також політика, яка вважається законною або має моральний авторитет», і з цієї причини «країна може досягти бажаних результатів у світовій політиці, тому що інші країни хочуть наслідувати її, захоплюючись її цінностями, наслідуючи її приклад та/або прагнучи досягти її рівня процвітання та відкритості» [25].

Наразі публічна дипломатія щоб бути справді ефективною, потребує багатогранного підходу, який використовує культурні, освітні та комунікативні ресурси для автентичного спілкування з аудиторією закордоном. Тож інвестуючи в зусилля публічної дипломатії, країни фактично можуть посилити свою м'яку силу та налагодити міцніші зв'язки з міжнародним співтовариством, зрештою сприяючи більшій стабільності та співпраці в глобальних справах. Най наголошує на цьому посиленні і виступає за діалог і взаємодію з іноземною аудиторією як за центральні елементи ефективної публічної дипломатії, адже прислухаючись до різноманітних точок зору та розуміючи їх, країни можуть правильно пристосовувати свої повідомлення та політику. Дослідник вкотре підкреслює важливість автентичності та достовірності в зусиллях публічної дипломатії. Він стверджує, що дії говорять голосніше, ніж слова, і країни повинні узгоджувати свою риторику зі своєю політикою, щоб зміцнити довіру та авторитет серед міжнародної аудиторії. Тобто публічна дипломатія такою, як її розуміє Най, охоплює зусилля урядів щодо взаємодії з іноземною громадськістю, формування сприйняття та сприяння доброзичливості через різні канали, в основному культурні обміни, освітні програми а також ЗМІ.

Визнається також роль багатосторонньої взаємодії в публічній дипломатії, наголошуючи на важливості партнерства та альянсів у просуванні загальних інтересів та цінностей [24, 26].

Тож в основі «м'якої сили» справді лежить публічна дипломатія, процес стратегічної комунікації, за допомогою якого країни взаємодіють з іноземною громадськістю.

Зрештою, за Наєм, «У міжнародній політиці ресурси, що створюють м'яку силу, виникають значною мірою з цінностей, які організація чи країна виражає у своїй культурі, у прикладах, які вона подає своєю внутрішньою практикою та політикою, а також у тому, як вона регулює свої стосунки з іншими. Публічна дипломатія є інструментом, який уряди використовують для мобілізації цих ресурсів для спілкування та залучення громадськості інших країн, а не просто їхніх урядів» [25].

Отже, публічна дипломатія вже пройшла достатньо довгий шлях розвитку, в процесі якого сформувала свій сучасний варіант. Зараз вона покликана встановити діалог, зауважимо, що це саме діалог, а не односторонні повідомлення, як раніше. Він так само спрямований на інформування та формування громадського сприйняття в інших країнах, проте тепер тісно пов'язаний та справді враховує висловлену думку людей, дії людей, розширені можливості людей. Фактично, залучає суспільство у більш інтерактивну атмосферу, охоплюючи ряд заходів, спрямованих на просування національних інтересів через спілкування з міжнародною аудиторією. Така еволюція відображає також зростаючу важливість спілкування в реальному часі та можливість ефективного охоплення ширшої та різноманітної аудиторії за допомогою цифрових платформ. Тим часом роль культурних взаємодій у сприянні доброзичливості та демонстрації культурної спадщини, звичаїв, поглядів та традицій нації як засобу досягнення дипломатичних цілей, лише зростає. Публічна дипломатія стає критично важливим компонентом м'якої сили. Формуючи міжнародне сприйняття та впливаючи на світову громадську думку, публічна дипломатія зміцнює здатність країни досягати цілей зовнішньої політики за допомогою більш моральних, з точки зору етики, способами.

РОЗДІЛ 2

ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ У ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ США

2.1. Історичний розвиток публічної дипломатії США

Розглянемо витoki, щоб сформулювати краще уявлення про сучасність.

Публічна дипломатія США розвивалася паралельно з самою концепцією. Тобто так само як і термін змінив своє значення, Сполучені Штати пройшли шлях від діяльності, що більше нагадувала звичайнісіньку пропаганду до більш серйозного, виваженого та тонкого підходу з використання м'якої сили [27].

Коріння публічної дипломатії США можна простежити аж до епохи війни за незалежність, коли новонароджена нація прагнула заручитися міжнародною підтримкою. Бенджаміна Франкліна, який тоді служив дипломатом у Франції, часто вважають одним із перших американських практиків публічної дипломатії. Зусилля Франкліна забезпечити підтримку Франції були критично важливими, й він покладався не лише на офіційні дипломатичні переговори, але й на культивування громадської думки через ЗМІ та особисту чарівність, власну харизму [28]. Тепер в США навіть існує окрема премія Бенджаміна Франкліна за публічну дипломатію, нею нагороджуються здебільшого різні недержавні актори або ж окремі особи за виняткові досягнення у цій області [29].

Рання американська публічна дипломатія характеризувалася поєднанням офіційних і неофіційних зусиль щодо формування іноземної громадської думки. У цей період під час Першої світової війни був заснований Комітет публічної інформації (Committee on Public Information) на чолі з Джорджем Крілом. Комітет використовував брошури, фільми та інші медіа для пропаганди військових зусиль США та демократичних цінностей за кордоном [30].

Міжвоєнний період ознаменував затишшя в діяльності публічної дипломатії США. Однак початок Другої світової війни знову викликав поживлення. Президент Франклін Рузвельт визнав важливість впливу на світову громадську думку і створив Управління військової інформації (Office of War Information) у 1942 році. Його місія полягала в поширенні пропаганди як серед внутрішньої, так і міжнародної аудиторії, просування справи союзників і протидії пропаганді Осі. Це управління відіграло

важливу роль у формуванні глобального сприйняття США під час війни. Їхні зусилля включали радіопередачі, фільми та публікації, спрямовані на посилення підтримки військових зусиль та ініціатив післявоєнного миру [31]. Залучений був навіть Уолт Дісней, який створив кілька пропагандистських мультфільмів для військовослужбовців та громадськості, – за допомогою вже відомих персонажів він зіставляв життя американського солдата та гітлерівської молоді, пояснював важливість інвестування у військові облигації [32].

Так, з'ясовано, що фільми, кіно загалом, завжди було особливим та чи не найулюбленишим інструментом публічної дипломатії американців. До 1960 року відносини між урядом і кіноіндустрією стали взаємною залежністю, в якій уряд покладався на кіноіндустрію для створення певного іміджу Америки за кордоном, тоді як кіноіндустрія покладалася на уряд для збільшення прибутку через доступ до зовнішніх ринків. Та все ж у післявоєнний період режисери поступово переставали намагатися узгодити свої фільми з інтересами держави, з'явилися нові молоді спеціалісти, які зосереджувалися на сучасних проблемах, таких як безробіття серед демобілізованих солдатів або расизм. Зі зміною потреб і політики зміст голлівудських фільмів і характер втручання уряду в них відповідно змінювалися, проте до кінця холодної війни кіно принаймні перестало розглядатися як частина військової пропаганди [33].

Епоха холодної війни є визначним періодом у розвитку публічної дипломатії США також. Створення Інформаційного агентства США (United States Information Agency) у 1953 році ознаменувало спільні зусилля з інституціоналізації публічної дипломатії. Його призначення полягало у «розумінні, інформуванні та впливі на іноземну громадськість у просуванні національних інтересів», а також у «підтримці національних інтересів шляхом інформування та впливу на іноземну громадськість» [34]. Однією з найпомітніших ініціатив агенства був Голос Америки (Voice of America), який надавав новини та інформацію міжнародній аудиторії. Голос Америки мав на меті протистояти радянській пропаганді та представити позитивний імідж Сполучених Штатів [35].

Інформаційне агенство США відіграло важливу роль у поширенні американських цінностей і протидії радянському впливу шляхом поєднання поширення інформації та культурної дипломатії.

Вже після закінчення холодної війни відбулися значні зміни в публічній дипломатії США. Розпад Радянського Союзу призвів до переоцінки ролі Інформаційного агенства США, що призвело до його злиття з Державним департаментом у 1999 році. Цей крок мав на меті більш тісну інтеграцію публічної дипломатії з традиційними дипломатичними зусиллями. Однак період після закінчення холодної війни також поставив перед собою нові виклики, включно з появою нових глобальних сил і цифрових комунікаційних технологій [36].

Врешті-решт, визначено, що нова публічна дипломатія США починається з подій 11 вересня 2001 року, які підкреслили важливість ефективної публічної дипломатії у вирішенні викликів глобальній безпеці.

Після терористичної атаки ісламської організації «Аль-Каїда», внаслідок якої загинуло майже три тисячі людей та близько шести тисяч дістали поранення, різноманітні урядові та неурядові організації активно публікували десятки звітів, окремі науковці проводили аналіз подій, й усі вони намагалися пояснити причини, що призвели до такої трагічної ситуації. Більшість погодилася з висновком, який вказує на недостатню кількість докладених зусиль Державного департаменту у сфері публічної дипломатії. Мова йшла навіть про проблеми з керівництвом й персоналом, так, наприклад, спостерігалася відсутність чіткого підпорядкування: співробітники працювали під керівництвом голів місій у посольствах по всьому світу, але звітувалися керівникам регіональних бюро у Вашингтоні тощо . До того ж, виявили, що близько 30% штатних працівників на Близькому Сході не володіли й базовими знаннями з необхідних для їхніх посад мов. Не існувало й єдиної, чіткої національної стратегії чи доктрини. Кілька разів Рада керуючих телерадіомовленням (організація, яка має спостерігати за всім міжнародним мовленням США цивільного типу), відхилила прохання Агентства США з міжнародного розвитку ввести певні запропоновані ним програми. Загалом Державний департамент досить повільно впроваджував нові комунікаційні методи та технології, які регулярно

використовуються навіть комерційним сектором і часто ворогами США. Аль-Каїда ж, не втрачаючи зайвого часу, використовувала технології для поширення щоденних прес-релізів, щотижневих і щомісячних журналів, відеокліпів, повнометражних фільмів і навіть телевізійних програм. За допомогою цих засобів вона підривала авторитет уряду Іраку, демонізувала коаліційні сили, розпалювала міжконфесійну ворожнечу, прославляла тероризм [37, 38].

Сам терористичний акт в результаті пояснювали зокрема як непорозуміння між США та арабськими країнами. Підхід в односторонньому обміні повідомленнями та поширенні інформації з очевидних причин був визнаний недостатнім, тож виникла нагальна потреба у взаємності, яка наголошує на двосторонньому спілкуванні та справжній взаємодії з глобальною аудиторією. Іншими словами, американська публічна дипломатія повинна була зазнати зміни парадигми з акценту на переконливій комунікації до такої, яка надає пріоритет взаємності, діалогу та побудові відносин [39].

У сучасну епоху публічна дипломатія США продовжує розвиватися у відповідь на глобальні події. А сам фокус змістився в бік цифрової дипломатії, культурних обмінів і стратегічної комунікації для взаємодії з різноманітною глобальною аудиторією. Також все ще особливо важливою залишається кіноіндустрія.

2.2. Стратегії та інструменти публічної дипломатії США у 21 столітті

З початку заснування інформаційного агенства США – USIA, яке сформувало перший інтернет-журнал Washington Files [40], а також під тиском технологічного прогресу, Сполучені Штати активно розвивають складну систему здійснення публічної дипломатії у кіберпросторі. На момент написання роботи, сторінка відповідального за її реалізацію Державного департаменту США у X (@StateDept) налічує 6,4 млн. читачів. Інші офіційні акаунти включають майже усі види державних структур, а також особисті сторінки вищих посадових осіб, які використовують для розповсюдження новин, оголошень та оновлень щодо зовнішньої політики; взаємодії з громадськістю та іншими країнами, яку здійснюють переважно шляхом відповідей на запитання, реакцій на події та висловленням своїх позицій. Інформацію перекладають різними мовами, уникаючи використання лише англійської. Щодня

відбувається комунікація з мільйонами на різних платформах соціальних мереж по всьому світу, чимала кількість людей бере участь у постійному та децентралізованому спілкуванні з урядом [41].

Незважаючи на зростання цифрових медіа, все ще залишається потужним інструментом у регіонах, де доступ до Інтернету обмежений, радіо. «Голос Америки» та інші служби, що фінансуються США, як-от «Радіо Вільна Азія» (Radio Free Asia) та «Радіо Сава» (Radio Sawa), пропонують новини та культурні програми кількома мовами, орієнтовані на такі регіони, як Близький Схід, Африка та Азія. Ці трансляції призначені не лише для інформування, а й для сприяння діалогу та протидії екстремістським наративам. Безпосередність і доступність радіо роблять його незамінним засобом спілкування в реальному часі та реагування на кризові ситуації [42].

Телебачення також розвинулося, оскільки публічна дипломатія США використовує такі глобальні мережі, наприклад, як Alhurra (мовлення арабською мовою) і Televisión Martí (націлене на Кубу). Ці канали пропонують новини, освітні програми та культурний контент, адаптований до конкретної аудиторії. Стратегічне використання телебачення в публічній дипломатії полягає в його здатності візуально передавати наративи та охоплювати різноманітні демографічні групи, включно з тими, хто менш схильний споживати традиційні ЗМІ [43].

Американські радіо та телебачення разом здатні охопити широку аудиторію в різних географічних регіонах, включаючи віддалені та важкодоступні райони, а прямі трансляції тощо дозволяють своєчасно поширювати інформацію, важливу під час криз або значущих політичних подій.

Існують й певні виклики звісно, так, глобальний медіаландшафт переповнений численними гравцями, включаючи добре фінансовані державні мовники, такі як російська RT і китайська CGTN, які пропонують альтернативні наративи, які часто суперечать наративам США. Тож ця конкуренція вимагає стратегічного підходу до контенту, який наголошує на якості, автентичності та актуальності [44].

Проте хорошою новиною є те, що крім конкуренції, існує також і кооперація. Культурна співпраця вже давно є наріжним каменем публічної дипломатії

Сполучених Штатів. Цей підхід використовує багату культурну спадщину Сполучених Штатів, включаючи мистецтво, освіту щоб будувати мости з іншими націями та покращувати взаєморозуміння. Одним із найважливіших аспектів культурного співробітництва є його здатність охоплювати молоді покоління та впливати на них. Освітні обміни та міжнародні студентські програми мають довготривалий вплив, формуючи в перспективі майбутніх лідерів [45].

Вагомою є співпраця в області мистецтва. Однією з найважливіших програм, що ілюструє цю співпрацю, є програма «Мистецтво в посольствах», заснована в 1963 році. Ця ініціатива розміщує американські твори мистецтва в посольствах США по всьому світу, демонструючи культурне розмаїття нації та мистецькі інновації. Куруючи виставки, які включають твори як американських, так і місцевих художників, програма сприяє діалогу між культурами, підкреслюючи спільні риси та оцінюючи відмінності. Цей обмін не тільки гуманізує американських дипломатів, але й надає платформу для митців із різних прошарків, щоб вони могли отримати міжнародну популярність [46].

Музика також завжди була потужним інструментом публічної дипломатії США. Програма Jazz Ambassadors, започаткована під час холодної війни, відправляла відомих джазових музикантів, таких як Луї Армстронг і Дізі Гіллеспі, виступати по всьому світу. Ці тури продемонстрували культурне багатство Сполучених Штатів і протистояли негативному сприйняттю під час напруженої ери в геополітиці [47]. Сьогодні такі ініціативи, як American Music Abroad, продовжують цю спадщину, надсилаючи сучасних музикантів спілкуватися зі світовою аудиторією, сприяючи таким чином культурному обміну та доброзичливості [48].

Завдяки різноманітним культурним програмам США можуть представити більш точний і вичерпний образ свого суспільства. Це особливо важливо в регіонах, де панують антиамериканські настрої.

Важливим моментом для публічної дипломатії Америки є також співробітництво у галузі кіноіндустрії. Актори, режисери, сценаристи та інші фахівці даної сфери, працюючи над спільними міжнародними проектами, сприяють культурному обміну та створюють унікальні творчі зв'язки. Створення фільмів з

історичною тематикою таким чином сприяє глибшому розумінню; проведення зйомок на нових локаціях – їх популяризації; спільне фінансування фільмів дозволяє зменшити ризики та залучити більше ресурсів для створення продукту високої якості. Не останнє місце в даному питанні займають кінофестивалі та кінопремії – вони мають силу «прорекламувати» маловідомих митців з різних куточків світу, а разом з тим й поширити їхні меседжі. Й не зважаючи на те, що більшість подібних кінопремій позиціонують себе «поза політикою», певним чином беруть у ній участь, як сталося на престижному «Оскарі» у 2023 році, коли нагороду за найкращий документальний фільм отримали росіяни, а у 2024 році перемогу у цій самій категорії здобув український фотокореспондент Мстислав Чернов та його стрічка «20 днів у Маріуполі» [49].

Сьогодні Голлівуд є найбільшим експортером фільмів у світі, поширює американські ідеї та наративи, формує міжнародну думку про державу. У часи міжнародної напруги чи конфлікту все ще може слугувати платформою для передачі конкретних повідомлень або контрнарративів, які підтримують дипломатичні цілі США, включаючи створення фільмів, які висвітлюють спільні цінності з союзниками, спростовують негативні стереотипи або пропонують альтернативні погляди на глобальні проблеми [50].

Насамкінець не зайвим буде згадати про те, що публікації також служать для США життєво важливим каналом донесення своєї політики. Через різні носії – книги, звіти, журнали та цифровий контент – уряд США та пов'язані з ним організації надають різноманітну цінну інформацію. Ділячись американською літературою, науковими дослідженнями та культурними артефактами, США продовжують діалог із міжнародною аудиторією.

І навіть в епоху цифрових технологій роль публікацій у публічній дипломатії США лише зростає. Онлайн-платформи та соціальні мережі стали потужними інструментами для швидкого й ефективного охоплення різноманітної аудиторії, тож, користуючись цим, урядові установи, як-от Державний департамент, почали використовувати цифрові публікації, щоб надавати своєчасну інформацію, наприклад.

Крім того, публікації незалежних американських аналітичних центрів, університетів і неурядових організацій сприяють публічній дипломатії США, пропонуючи глибокий аналіз і сприяючи міжнародному академічному діалогу. Ці організації часто публікують впливові звіти та документи, які формують міжнародні погляди на критичні питання [51].

2.3. Основні інститути та механізми публічної дипломатії в США

Державний департамент США є головною установою, відповідальною за публічну дипломатію. У Державному департаменті ключову роль відіграють Бюро з питань освіти та культури (Bureau of Educational and Cultural Affairs) та Бюро міжнародних інформаційних програм (Bureau of International Information Programs) [52].

Бюро з питань освіти та культури сприяє взаєморозумінню між громадянами Сполучених Штатів та інших країн через освітні та культурні обміни. Це включає такі провідні програми, як Програма імені Фулбрайта (Fulbright Program) та Програма лідерства міжнародних відвідувачів (International Visitor Leadership Program). Підкреслюємо важливість цих програм для побудови довгострокових стосунків і покращення іміджу Америки за кордоном. Вважається, що такі обміни створюють впливові мережі випускників, які можуть полегшити двосторонні відносини та підтримку політики [53].

Бюро міжнародних інформаційних програм підтримує цілі зовнішньої політики США шляхом залучення міжнародної аудиторії за допомогою цифрових комунікацій, включаючи соціальні мережі та веб-платформи. Важливим є поширення інформації та культурного впливу, прикладом чого й є це бюро, створюючи та поширюючи наративи США по всьому світу [54].

Агентство США з глобальних медіа (The U.S. Agency for Global Media) контролює міжнародне мовлення, що фінансується урядом. Це включає такі відомі організації, як вже згаданий раніше Голос Америки, а також Радіо Вільна Європа/Радіо Свобода (Radio Free Europe/Radio Liberty) та інші. Ці мовники прагнуть надавати точні та неупереджені новини аудиторії в усьому світі, протидіяти дезінформації та пропагувати демократичні цінності [55].

Голос Америки має на меті представити збалансоване та повне бачення значущих американських думок та інституцій. Відіграє велику роль у просуванні демократичних цінностей і протидії авторитарним наративам як під час холодної війни так і після неї [56].

Радіо Вільна Європа/Радіо Свобода спочатку було створене для мовлення на країни-сателіти Радянського Союзу, Радіо Свобода зараз обслуговує регіони, де немає вільної преси, надаючи новини та інформацію в країнах, де вільні ЗМІ заборонені або не повністю створені. Радіо Свобода відіграло важливу роль у просуванні свободи та демократії, сприяючи краху комуністичних режимів у Східній Європі [57].

Не можна не згадати також про Інститут миру США (United States Institute of Peace), незалежну, позапартійну установу, яка займається запобіганням і вирішенням міжнародних конфліктів. Він проводить дослідження, надає освіту та бере участь в активних ініціативах з розбудови миру. Посередницькі зусилля Інституту миру США і тренінги з вирішення конфліктів мають вирішальне значення для зміцнення миру та стабільності в нестабільних регіонах, що відображає відданість США глобальному миру [58].

Необхідно також оглянути кілька прикладів неурядових організацій та аналітичних центрів, які мають важливе значення для американської публічної дипломатії. Насправді численні НУО та аналітичні центри роблять значний внесок у цю сферу політики США. Ці організації проводять дослідження, сприяють діалогу та залучаються до громадської роботи з міжнародних питань.

Рада з міжнародних відносин (Council on Foreign Relations) бере участь у публічній дипломатії через свої обширні дослідницькі публікації та заходи, впливаючи як на громадську думку, так і на політику. Її ініціативи відіграють вирішальну роль у формуванні дискурсу про зовнішню політику США [59].

Фонд Карнегі за міжнародний мир (Carnegie Endowment for International Peace) це аналітичний центр, який проводить дослідження та надає політичні рекомендації щодо міжнародних питань, сприяючи міжнародній співпраці та взаєморозумінню. Підкреслимо роль Карнегі у зведенні політики та практики в глобальній дипломатії [60].

Під час дослідження особливо зацікавив механізм сприяння роботі кіноіндустрії, адже він посідає одне з провідних місць у сучасній публічній дипломатії США, проте було виявлено, що, попри його особливе значення, США немає того механізму державної підтримки кінематографу, який є в європейських країнах. У США немає ні квот на іноземні фільми, ні державних субсидій, а підтримка кіноіндустрії через державні та федеральні програми є мінімальною порівняно з державними субсидіями в інших країнах. Однією ж з важливих інституційних структур, що зв'язують уряд Сполучених Штатів та кіноіндустрію, є Американська асоціація кінокомпаній (Motion Picture Association). Асоціація виступає посередником між студіями та урядом, лобіюючи інтереси американської кіноіндустрії в Конгресі та виконавчій владі [61, 62].

Також варто повторно наголосити на досягненнях Сполучених Штатів в області цифровізації, адже кожна з вищезгаданих установ представлена в цифровому просторі окремими та зручними сайтами та має представництво мінімум на трьох соціальних медіа: X, Facebook, та Instagram. Таким чином, вони подають усю необхідну інформацію в детальному та структурованому вигляді й вільному доступі та підтримують зв'язок з кожною зацікавленою особою.

Тож, історична траєкторія публічної дипломатії США підкреслює її стратегічне використання ще з часів Франкліна, еволюціонуючи під час холодної війни для вирішення викликів глобальної інформаційної ери. Ці події підкреслюють незмінну важливість публічної дипломатії для підтримки чільного місця та позитивного іміджу Сполучених Штатів у світі. У XXI столітті публічна дипломатія США прийняла й розгорнула різноманітні стратегії та інструменти, включаючи, крім традиційних міжнародних радіо та телемовлення, соціальні медіа, розширюючи систему освітніх обмінів та культурних програм, та надаючи мистецтву в усіх його проявах особливого місця й додаткового простору. Сполучені Штати підтримують свою публічну дипломатію розвиненою мережею інституцій і механізмів, в центрі яких Державний департамент, а також різними неурядовими організаціями. Ці організації співпрацюють з офіційними установами над впровадженням ініціатив публічної

дипломатії, використовуючи свої ресурси та досвід для досягнення високоякісних стратегічних результатів.

РОЗДІЛ 3

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ СПОЛУЧЕНИМИ ШТАТАМИ

3.1. Виклики та перспективи для публічної дипломатії США

Як вже визначено, цифрова ера відкрила еру безпрецедентного доступу до інформації, але це супроводжується зворотньою стороною, до якої входять, по-перше, циркуляція просто величезного обсягу інформації загалом, а це означає, що потрібні повідомлення можуть бути втрачені або неправильно витлумачені, що значно знижує ефективність традиційних стратегій; а по-друге, хибна інформація та дезінформація. Платформи соціальних медіа здатні і, насправді, активно поширюють неправдиві наративи та пропаганду, ускладнюючи зусилля публічної дипломатії США у здобутті довіри цільової аудиторії [63].

Найочевиднішим прикладом участі в подібній діяльності є, звісно, росія. Вона активно використовує величезний спектр пропагандистських інструментів: автоматизовані облікові записи (відомі як боти) для швидкого поширення дезінформації, посилення певних повідомлень і створення ілюзії шаленої підтримки певної точки зору; координацію зусиль у соціальних мережах для формування публічного дискурсу, часто шляхом поширення мемів, відео та статей, які відповідають кремлівським наративам; залучення політичних груп, активістів, впливових осіб, навіть звичайних тік-ток блогерів для поширення потрібних повідомлень, що в російських інтересах; використання суспільних розбіжностей, культурних розбіжностей та історичних образ, щоб послабити ворожу згуртованість; просування та поширення теорій змови, які підривають довіру до інституцій і створюють плутанину. Російські хакери, часто пов'язані з такими групами, як АРТ28 (Fancy Bear) і АРТ29 (Cozy Bear) та їм подібними [64], окрім того, що займаються кібершпигунством, викрадають конфіденційну інформацію та розповсюджують її, також використовують кібератаки щоб завдати політичних збитків або вплинути на суспільне сприйняття. Нещодавно стало відомо про кампанію, що спрямована на підрив довіри американців до виборів Президента США, які мають відбутися у листопаді 2024 року. У інструкції, підготовленій Агентством з кібербезпеки та

безпеки інфраструктури (Cybersecurity and Infrastructure Security Agency), сказано, що росіяни, а разом з ними Іран та Китай "використовують операції впливу, використовуючи уявні соціально-політичні розбіжності, щоб підірвати довіру до демократичних інститутів США" [65].

Тож важливим є те, що Китай, так само як і росія не менш активно за США використовують публічну дипломатію для розширення свого глобального впливу, часто через такі ініціативи, як, наприклад, «Один пояс, один шлях» (Belt and Road Initiative), за допомогою якої Китай розширив свій вплив на Азію, Африку та Європу, інвестуючи в інфраструктуру та створюючи економічні партнерства [66]. Тоді США почали діяти на противагу Китаю, серед усього створили мережу Blue Dot, запустивши її в листопаді 2019 року. Вона стала спільною ініціативою між США, Японією та Австралією спрямованою на сприяння високоякісному, стійкому розвитку інфраструктури в Індо-Тихоокеанському регіоні та за його межами [63]. Таким чином, щоб конкурувати зі зростаючим впливом Китаю та росії в подібних випадках, США повинні запропонувати привабливі альтернативи. Це може включати збільшення економічної допомоги, інвестиції в проекти сталого розвитку або ж висвітлення інших переваг партнерства з США. Тож стратегічні інвестиції та альянси цих двох противників Сполучених Штатів створюють конкурентне середовище, у якому публічна дипломатія США має працювати більше, щоб справити вплив [65].

Крім цього, публічна дипломатія США повинна орієнтуватися в складній мережі культурних особливостей і різних глобальних уявлень. Повідомлення, які мають резонанс усередині країни, можуть бути погано сприйняті за кордоном. Конкретний приклад можна знайти в глобальній реакції на риторику «війни з терором», яку використовує уряд США. Після терористичних атак 11 вересня 2001 року фраза «війна з терором» стала центральною частиною комунікаційної стратегії уряду США. Ця риторика була розроблена, щоб об'єднати американську громадськість проти спільного ворога, розглядаючи конфлікт як боротьбу між добром (США та їхніми союзниками) і злом (терористичними групами тощо). Й така історія дійсно сильно резонувала серед багатьох американців однак за кордоном її часто

сприймали по-різному. У багатьох країнах з мусульманською більшістю «війна з терором» сприймалася як ледь прихована атака на сам іслам. Використання термінів на кшталт «ісламський тероризм» і зосередженість на переважно мусульманських країнах (таких як Афганістан та Ірак) посилили уявлення про те, що США націлені саме на іслам, а не лише на терористів. Це підігріло антиамериканські настрої та посилювало симпатії до екстремістських груп у деяких регіонах. Багато країн сприйняли деякі дії США як порушення їхнього суверенітету, як от вторгнення до Іраку в 2003 році, яке було особливо суперечливим. Поводження з ув'язненими в Гуантанамо, застосування тортур (які назвали «покрощеними методами допиту») і жертви серед цивільного населення внаслідок ударів безпілотників ще більше погіршили імідж США [67, 68, 69].

Такі події, як війна в Іраку, сприяли скептичному ставленню до намірів США. Згадаємо також дещо свіжіший приклад – виведення військ з Афганістану у 2021 році. Швидкий і хаотичний характер виведення, підкреслений сценами з афганцями, які відчайдушно намагаються втекти, а також блискавичним захопленням Кабула талібами, створив образ безладу та безгосподарності. Це підірвало репутацію США щодо стратегічної компетентності та надійності. Відродження Талібану та можливість того, що Афганістан знову стане притулком для терористичних груп, таких як Аль-Каїда, взагалі поставили під сумнів ефективність зусиль США в боротьбі з тероризмом. Це викликало занепокоєння щодо глобальної безпеки та фактичного впливу 20-річної присутності США в Афганістані. Відкликання справило глибокий вплив на ветеранську спільноту, особливо на тих, хто служив в Афганістані. Багато ветеранів висловлювали почуття зради та розчарування, ставлячи під сумнів мету та результати своєї служби. Ця відповідь додала внутрішньому політичному дискурсу глибоко особистий та емоційний вимір [70]. Порядок виходу став важливою проблемою в політичному наративі напередодні проміжних виборів 2022 року. Республіканці використовували це, щоб критикувати компетентність адміністрації Байдена та процес прийняття рішень, тоді як демократи мали на меті переорієнтуватися на ширше досягнення – припинення конфлікту, що триває два десятиліття [71].

Таким чином, довіра до США в різних частинах світу підбивається через їхню суперечливу зовнішню політику, «лицемірство» та внутрішню політичну нестабільність. Крім того, полярний політичний клімат у США створює образ розколу та непередбачуваності.

Та незважаючи на виклики, сучасність пропонує значні можливості для публічної дипломатії США також. Так, платформи соціальних медіа, онлайн-форуми можуть охопити ширшу аудиторію легшими й більш точними способами. Яскравим прикладом є використання Twitter (X) Держдепартаментом під час Арабської весни 2011 року. Посольства США на Близькому Сході та в Північній Африці використовували цю соціальну мережу для спілкування з місцевим населенням, пропонуючи підтримку демократичним рухам і обмінюючись інформацією про політичні позиції США. Ця взаємодія в режимі реального часу сприяла розвитку почуття солідарності та підтримки серед громадян регіону, демонструючи США як прихильника демократичних цінностей і прав людини. Кампанії Агентства США з міжнародного розвитку у соціальних мережах під час спалаху лихоманки Ебола в Західній Африці у 2014-2015 роках надавали важливу інформацію про здоров'я, оновлення щодо заходів з надання допомоги та освітні матеріали для боротьби з поширенням хвороби. За схожим принципом вони діяли й під час COVID-19. Це не лише допомагає впоратися з кризами, але й підкреслює роль США у вирішенні глобальних проблем охорони здоров'я [72, 73].

Контент, створюваний в соцмережах також може й повинен включати інтерактивні елементи, такі як опитування, сеанси запитань і відповідей й прямі трансляції для сприяння взаємодії. Використовуються для цього переважно такі платформи, як Twitter (X), Facebook, Instagram і TikTok, а також для обміну історіями, зображеннями та відео, які резонують з різними групами людей.

Тобто цифровий вміст дозволяє точно орієнтуватися на конкретні райони, демографічні групи чи групи інтересів. Використовуючи аналітику даних і алгоритми соціальних медіа, зусилля публічної дипломатії можна адаптувати так, щоб резонувати з певною аудиторією, забезпечуючи доречність і впливовість повідомлень. Тим часом створюючи привабливий цифровий контент і беручи участь

у розмовах у реальному часі, США можуть сприяти більш динамічним та інтерактивним відносинам із світовою громадськістю. Виробництво та розповсюдження цифрового контенту до того ж часто є економічно ефективнішим, ніж традиційні форми медіа, такі як друковані видання чи трансляція. Це дає змогу охопити більшу аудиторію з обмеженими ресурсами [74].

Повертаючись до теми технологій, яка пропонує нові інструменти для взаємодії, встановлено, що вона також вимагає постійної адаптації та досвіду. США мають конкурувати не лише з іншими націями, а й з недержавними суб'єктами, зокрема приватними корпораціями та впливовими особами, кожна з яких зі своєю власною ціллю та аудиторією. Створення резонансних повідомлень і збереження довіри в такому насиченому просторі вимагає тонкого розуміння динаміки цифрових комунікацій. Дипломати ж та спеціалісти зі зв'язків з громадськістю тут мають володіти не лише традиційними дипломатичними навичками, але й навичками цифрового спілкування, аналізом даних та основами з кібербезпеки. Це вимагає значних інвестицій в освіту та професійний розвиток, щоб гарантувати, що зусилля публічної дипломатії очолюють люди, які не лише є вмільми комунікаторами, але й вміють орієнтуватися в цифровому ландшафті. Тож США повинні залишатися попереду у використанні соціальних медіа, штучного інтелекту та аналітики великих даних для ефективного націлювання та залучення різноманітної аудиторії. Якщо цього не зробити, зусилля громадської дипломатії можуть стати застарілими та неефективними.

Авторка вкотре наголошує на важливості пристосування повідомлень до конкретних інтересів, цінностей і проблем різних аудиторій, адже справді ефективна публічна дипломатія вимагає тонкого розуміння місцевих умов й покращує сприйнятливність. Так, Посольство США в Джакарті користується Instagram й використовує його для спілкування з індонезійцями, зосереджуючись на попкультурі, освіті та технологіях. Вміст включає візуально привабливі дописи та історії, які перегукуються з інтересами індонезійської молоді. Посольство США в Лондоні, наприклад, більш активне у Twitter (X) й використовує свій обліковий запис (@USAinUK) для спілкування з британською аудиторією з питань, пов'язаних із

відносинами Великобританії та США у сфері торгівлі, спільної історії, взаємних культурних інтересів тощо. Тон і зміст адаптовані до британського почуття гумору [75].

Висвітлення спільних цінностей і спільних інтересів насправді може побудувати міцні мости між США та іншими країнами. Чому ця стратегія є багатообіцяючою, пояснимо на прикладі американо-британських відносин. Культурні зв'язки між двома країнами справді глибокі: спільна мова, література та популярна культура створюють враження чогось знайомого та сприяють відчуттю спорідненості. Такі ініціативи, як культурні фестивалі, обміни в сфері музики та кіно, артистами та акторами, допомагають сприяти взаєморозумінню та демонстрації культурного багатства обох націй. Ці зусилля використовують м'яку силу для зміцнення двосторонніх зв'язків і створення позитивного іміджу в усьому світі. До того ж і США, і Великобританія підтримують демократичні цінності, такі як верховенство права, особисті свободи, й висвітлення цих спільних цінностей посилює сприйняття єдиного фронту у просуванні демократії в усьому світі. Країни також мають довгу історію військового співробітництва, зокрема як ключові члени НАТО. Користуючись цим, вони продовжують спільні ініціативи у сфері безпеки, такі як обмін розвідданими та скоординовані оборонні стратегії, що відповідно підкреслює важливість їхнього альянсу для підтримки глобальної стабільності та безпеки [76].

Тож навіть повторне підтвердження зобов'язань перед альянсами та багатосторонніми інституціями також може посилити довіру та ефективність публічної дипломатії США. Взаємодія з міжнародними організаціями, участь у глобальних форумах і співпраця в міжнародних ініціативах можуть продемонструвати США як надійного глобального гравця, який готовий співпрацювати. Відновлення та зміцнення відносин із традиційними союзниками, а також звернення до нових партнерів можуть допомогти врівноважити вплив конкуруючих держав. Так, повернення США до Паризької угоди у 2021 році та взяття на себе зобов'язань щодо амбітних цілей щодо скорочення викидів вуглецю підкреслило їхню відданість глобальній справі. Вже згадана пандемія COVID-19 наголосила на необхідності міжнародної співпраці у вирішенні криз у сфері охорони

здоров'я. США ж відіграли ключову роль у таких ініціативах, як COVAX, яка спрямована на забезпечення справедливого доступу до вакцин проти COVID-19 у всьому світі. Крім того, такі ініціативи, як Американо-Індійська цільова група з фінансування чистої енергії, продемонстрували, як спільні інтереси у боротьбі зі зміною клімату можуть прокласти шлях для спільної дипломатії. Спільно працюючи над «зеленими» технологіями та стійкими практиками, ці країни можуть зменшити кліматичні ризики, зміцнюючи співпрацю, а отже взаємну довіру, зокрема між націями [77, 78, 79].

Важливою є співпраця з установами приватного сектору, неурядовими організаціями. Такі компанії-гіганти, як Google, відіграють вирішальну роль у глобальній інформаційній системі, і партнерство з цими компаніями може допомогти протистояти дезінформації та поширювати позитивні наративи про США. Кібератаки з метою впливу на президентські вибори, які ми вже розглядали раніше у цьому розділі, почалися з атак, спрямованих на корпоративні облікові записи електронної пошти Microsoft і потенційний доступ до листування з агенствами Федеральної цивільної виконавчої влади (Federal Civilian Executive Branch). Тоді корпорація Microsoft попередила, що бачить ознаки того, що росія вже нарощує свої зусилля щодо втручання у вибори. У своєму звіті, Центр аналізу загроз Microsoft зазначив про те що "звичайні російські суб'єкти впливу на вибори запрацювали протягом останніх 45 днів", та як росіяни "використовують поєднання тем із 2020 року з новим акцентом на підриві підтримки України США". Microsoft також виявила використання штучного інтелекту, написавши, що росія, Іран та Китай "використовують певну форму генеративного штучного інтелекту для створення контенту з минулого літа". "Ми очікуємо, що кампанії впливу на вибори включатимуть фейки – деякі будуть глибокими, більшість поверхневими – і найпростіші маніпуляції, а не найскладніше використання штучного інтелекту, ймовірно, будуть фрагментами контенту, які матимуть найбільший вплив", – було підсумовано корпорацією [80, 81]. Таким чином цей приклад демонструє очевидну користь кооперації держави з компанією.

Врешті-решт, значні можливості пролягають в сфері культурної дипломатії. Якщо говорити дуже простими словами, то красива картинка, власний позитивний

досвід взаємодії іноземців з американською культурою, звичаями та особливостями підтримують зовнішньополітичні зусилля США. За словами Річарда Арндта, експерта з культурної дипломатії, довгострокові особисті зв'язки, що формуються завдяки культурним обмінам, відіграють важливу роль у встановленні міцних дипломатичних зв'язків [82]. А чим якісніший та масовий продукт пропонує американська культура, тим більший вплив він здійснює. Щоб пояснити головну думку та на скільки перспективною є культура, використаємо приклад з музичної індустрії.

Не так давно з'явилася новина про те, що авторка й музична виконавиця Тейлор Свіфт дасть концерт лише в одній державі Південно-Східної Азії. Вона уклала з Сінгапуром угоду, зобов'язуючись виступити лише в цій країні цього регіону. Банк Maybank підрахував, що Сінгапур може отримати близько 400 мільйонів доларів прибутку завдяки шанувальникам співачки. Зросла кількість рейсів (близько 186%) та резервів на житло (більше ніж у п'ять разів). Зазначалося, що загалом концерти виконавиці могли збільшити ВВП країни на 10% [83]. Це демонструє те, якою силою впливу володіє лише один американський артист, що автоматично робить його важливою частиною політичного процесу, не кажучи вже про велитенські компанії з виробництва кіно тощо.

Випадковим чином обрано також для розгляду фільм «The Monuments Men» (в українському кінопрокаті «Мисливці за скарбами»). Один з його моментів активно поширювався соцмережами серед українців на початку повномасштабного вторгнення росії. Перший персонаж на ньому промовляє: «Яке може бути мистецтво, якщо гинуть люди!», інший відповідає: «Не згоден! Бо якраз за це ми і боремося! За нашу культуру, за наш спосіб життя. Можна знищити ціле покоління людей, можна спалити їхні домівки та вони повернуться. А якщо знищити їхні досягнення, їхню історію - їх наче не існувало, лиш літає попіл...» [84]. Власне весь сюжет фільму побудований на реальних подіях порятунку творів мистецтва від їх знищення нацистами в період Другої світової війни. «Мисливці за скарбами» був спільним виробництвом компаній Columbia Pictures (США) і Babelsberg Studio (Німеччина)[85].

Наведені вище факти ілюструють як продукт, створений у співпраці двох держав, може забезпечити процес публічної дипломатії. Розповідь, яка підкреслює

спільні цінності та історичний досвід між США та їхніми теперішніми союзниками; наративи, що підтримують стратегічне послання США щодо цінностей, які вони відстоюють – демократії, культурної спадщини та прав людини; врешті-решт, емоційний зв'язок, який утворився в українців з цією стрічкою, – усе це сприяло на користь іміджу Сполучених Штатів Америки.

В результаті виклики та перспективи для публічної дипломатії США, які виділила авторка (див. табл. 3.1.), визначають, що американська публічна дипломатія передбачає використання та постійний розвиток способів, за допомогою яких країна спілкується та будує стосунки з іноземною громадськістю, щоб впливати на сприйняття та просувати свої національні інтереси.

Таблиця 3.1.

Виклики та перспективи публічної дипломатії США

Виклики	Перспективи
Перенавантаження інформацією	Використання цифрових платформ
Дезінформація	Державно-приватне партнерство
Ерозія довіри	Індивідуальний підхід
Вплив Китаю та росії	Просування спільних цінностей
Глобальне сприйняття	Культурна дипломатія
Технологічна адаптація	Багатостороння взаємодія

3.2. Діяльність публічної дипломатії США на прикладі України.

Сполучені Штати використовували різні стратегії та ініціативи публічної дипломатії у своїй взаємодії з Україною, зокрема в контексті триваючої збройної агресії росії проти нашої держави.

Основні такі стратегії публічної дипломатії США в Україні включають участь у гучній дипломатичній діяльності на підтримку України. Тут мова йде про візити високопосадовців, під час яких вони часто зустрічаються з українськими лідерами, щоб обговорити постійну підтримку та співпрацю, підкреслюючи єдиний фронт проти зовнішньої російської агресії. За сам лише 2022 рік було здійснено близько

семи таких візитів. Так, 25 квітня 2022 року вперше під час воєнного стану прибули державний секретар Ентоні Блінкен та Міністр оборони Ллойд Остін, які зустрілися у Києві з Президентом Володимиром Зеленським, Міністром закордонних справ Дмитром Кулебою, Міністром оборони Олексієм Резніковим та Головнокомандувачем Збройних сил Валерієм Залужним. Цей візит, як і усі візити представників різних країн у цей час, мав особливо цінне символічне значення, адже відбувся на 61 день повномасштабної війни з росією, тож став прямим публічним актом підтримки України. Далі Київ відвідали спікерка Палати представників Ненсі Пелосі, кілька сенаторів від Республіканської та Демократичної партій, Радник президента з національної безпеки Джейк Салліван, Представник США при ООН Лінда Томас-Грінфілд. Зустрічі проводилися переважно з Президентом Володимиром Зеленським, крім нього з Головою Верховної Ради Русланом Стефанчуком, Міністром закордонних справ Дмитром Кулебою, Керівником Офісу Президента Андрієм Єрмаком, а питання, що обговорювалися, лежали в межах військової допомоги та побудові стратегій вирішення конфлікту. 8 травня 2022 року приїхала до Ужгороду Перша леді США Джилл Байден, приймаючою стороною тоді виступила Перша леді України Олена Зеленська відповідно. «Я хотіла приїхати на день Матері, – сказала тоді Джилл Байден. – Ми вважали важливим показати українському народу, що цю війну потрібно припинити, вона є жорстокою і ми підтримуємо народ України». Власне Президент США відвідав Україну вже 20 лютого 2023 року. Тож усі ці візити фактично служать підтвердженням відданості США суверенітету України, безпосередньо українському народу та міжнародній спільноті [86-92].

Уряд США постійно підтверджує свою підтримку України й через публічні заяви. Ці заяви робляться під час міжнародних форумів, таких як Організація Об'єднаних Націй, зустрічей НАТО та інших багатосторонніх зібрань. США часто засуджують дії росії й вимагають притягнення до відповідальності, а також скасувати ці самі дії. Санкції та інші політичні заходи проти росії також озвучуються публічно, сигналізуючи про конкретну відповідь на порушення територіальної цілісності України [93].

США використовують соціальні мережі та інші онлайн-платформи щоб ділитися інформацією про свою політику, дії та підтримку України. Публікують офіційні заяви Білого дому, Державного департаменту та інших державних органів; розвінчання неправдивих тверджень і дезінформації, пов'язаної з конфліктом; інфографіку та інформаційні довідки для надання наочної та зручної інформації про допомогу США Україні, санкції проти росії та інші актуальні теми. Посилюють українські голоси шляхом ретвітів та поширення дописів від українських посадовців, журналістів і громадян, і таким чином поширюють їхню точку зору. Займаються висвітленням українських культурних подій та внеску у світову культуру, тим самим зміцнюючи двосторонні культурні зв'язки. Серед конкретних ініціатив у соцмережах – кампанія з просування хештегів #UnitedWithUkraine, який використовується на багатьох платформах, щоб продемонструвати солідарність з Україною та підкреслити підтримку США та #StandWithUkraine, ще один широко використовуваний хештег офіційними особами та агентствами США для підтримки України. Для протидії ж дезінформації створено такі програми, як Бюро зі зв'язків із глобальною громадськістю (Global Engagement Center), який співпрацює з українськими ЗМІ, щоб поширювати точну інформацію та підтримувати незалежну журналістику. Це включає в себе навчання та ресурси для українських журналістів, щоб допомогти їм боротися з фейковими новинами [94, 95].

Часто Штати фінансують та підтримують ЗМІ в Україні. Радіо Вільна Європа/Радіо Свобода, мовник, що фінансується США, надає українській аудиторії новини та інформацію, яка протидіє впливу російських державних ЗМІ. Крім того, відомо, що уряд США підтримав створення Громадського ТБ, що позиціонується як незалежне й відіграє важливу роль у забезпеченні неупередженого висвітлення новин, особливо в медіа-ландшафті, який часто перебуває під впливом олігархічних інтересів та зовнішньої пропаганди [96, 97].

Над реалізацією термінових проектів зі збереження та захисту культурної спадщини в Україні, яка постраждала від несправедливої та неспровокованої агресивної війни росії, працює Посольський фонд збереження культурної спадщини (U.S. Ambassadors Fund for Cultural Preservation). Він підтримує такі заходи як оцінка

та документування ризиків та шкоди об'єктам культурної спадщини; охорона об'єктів культурної спадщини, предметів і колекцій від розкрадання, пошкодження чи подальшого пошкодження; стабілізація або тимчасовий ремонт пошкоджених об'єктів культурної спадщини; можливе відновлення, реставрація або реконструкція об'єктів культурної спадщини [98].

Також розповсюдженими є American Spaces в Україні, як-от Американський дім у Києві. Створюються американські центри (American Centers) – приміщення, що належать або орендуються США, у межах або поблизу посольств США, та американські куточки (American Corners) – партнерські місця, часто в національних бібліотеках або в університетських містечках. Ці центри пропонують ресурси, можливості для вивчення англійської мови та програми, які популяризують американську культуру, цінності та політику. Вони служать центрами культурних заходів, сприяють діалогу на теми від демократії та прав людини до інноваційних технологій, тим самим зміцнюючи цінності, які лежать в основі партнерства США та України [99].

На тлі конфлікту Сполучені Штати активізували свої зусилля публічної дипломатії для підтримки України зокрема через програми культурного та наукового обміну. Ці ініціативи спрямовані на сприяння стійкості, підтримку інтелектуальних і культурних зв'язків, а також посилення потенціалу України для відновлення та процвітання після закінчення війни. У 2022 році один з таких американських центрів «Вікно в Америку» (Window on America) в Києві перейшов у, так би мовити, віртуальний вимір, пропонуючи вебінари та онлайн-лекції на різноманітні теми від історії та культури до цифрової грамотності та підприємництва. Ці програми включали інтерактивні сесії з американськими авторами, режисерами та науковцями; проводилися регулярні розмови спікерів зі США, американських дипломатів, стипендіатів програми Фулбрайта, волонтерів Корпусу Миру тощо [100].

Власне програма імені Фулбрайта, одна з найпрестижніших програм обміну, спонсорована урядом США, тим часом продовжує свою діяльність в Україні, незважаючи на такі складні обставини, як війна. Програма надала українським науковцям, студентам і професіоналам можливість навчатися, викладати та

проводити дослідження в Сполучених Штатах. Українські дослідники працюють таким чином й над проектами, пов'язаними з постконфліктною реконструкцією та охороною здоров'я, які мають вирішальне значення для зусиль відновлення України [101]. Програма малих грантів публічної дипломатії тим часом забезпечила фінансування ініціатив, які підтримують цілі публічної дипломатії США в Україні. У 2024 році, наприклад, посольство США планує надати невеликі гранти українським неурядовим некомерційним організаціям для адміністрування проектів у співпраці з партнерами в освіті (коледжі, університети, місцеві та центральні органи влади) [102].

Подібні ініціативи досить добре ілюструють те надважливе значення, яке надають Сполучені Штати людському ресурсу. Інвестуючи в освіту, вони створюють осередок для формування майбутніх спеціалістів з усього світу, включно з українцями, паралельно налагоджуючи з ними взаємні контакти. Загальновідомо, що думка науковця – авторитетна, тобто така, яка має силу впливу, а в даному випадку, потенційно працюватиме на інтереси обох держав, транслуючи набуте розуміння культур та цінностей або ж представляючи спільні напрацювання. Подібне стосується й наукових проектів. Не так давно широкого розголосу набули відкриті лекції американського історика і професора Єльського університету Тімоті Снайдера під назвою «Становлення сучасної України» («The making of modern Ukraine»). Тримісячний курс являє собою дослідження України від козацьких повстань 1648 року до демократичної революції 2004 року та, крім лекцій «наживо», був представлений на різних цифрових платформах – YouTube, Spotify, журнал Forbes вирішив зробити переказ цих матеріалів [103]. Загалом курс Снайдера досягає подвійної мети: підкреслює унікальність національної ідентичності України, що йде врозріз російській пропаганді про «неспроможну державу» та демонструє готовність американської наукової спільноти підтримати Україну в такі скрутні часи.

У підсумку, заявлені виклики та перспективи вже зараз знаходять своє відображення у публічній дипломатії США. Так, Сполучені Штати ведуть активну боротьбу з руйнівними російськими наративами, а створений у США культурний контент може бути використаний навіть для надання розради, мотивації та ідеологічної підтримки людям у зонах конфлікту, що значно зміцнює спільні

цінності. Приклад публічної дипломатії США безпосередньо в Україні демонструє, як цілеспрямована діяльність публічної дипломатії може підтримувати демократичний розвиток, боротися з дезінформацією та зміцнювати двосторонні відносини, тим самим сприяючи досягненню стратегічних цілей зовнішньої політики.

ВИСНОВКИ

Отже, з проведеного дослідження можна зробити наступні висновки:

1. Було виявлено, що визначення публічної дипломатії ускладнене її еволюційним характером, різноманітністю залучених учасників та значною кількістю охоплених сфер – культури, психології, власне політики тощо, в яких її значення на рівні деталей й залежно від характеру ситуації, в межах якої поняття розглядається, може варіюватися. Загальновизнаним, однак, є те, що цим терміном позначають діяльність держави, спрямовану на комунікацію з іноземною громадськістю та здійснення впливу на неї. Таким чином виникає плутанина й публічну дипломатію вважають не більше ніж свіжою заміною «пропаганді». Хоча з історичної точки зору такий погляд є правдивим, підходи та етичні основи цих двох понять на сучасному етапі суттєво відрізняються. Пропаганда використовує маніпулятивні та оманливі тактики для досягнення політичних цілей, та дедалі більш орієнтованою публічна дипломатія стає на інструментарій, що пропонує їй м'яка сила, тобто переконливість та привабливість. Так країна прагне створити позитивний імідж, який в свою чергу закладе сприятливе середовище для її інтересів. Культурна дипломатія пропонує використання для цих цілей кіно, музики, та інших видів мистецтва, а також обміну в цій сфері та в освітніх й наукових колах. Іншими словами, непомітно й в широких масштабах культурна дипломатія планує довгострокові цілі з вибудови державі репутації. Проте часто обставини вимагають діяти реактивно, що є одним з випадків, коли застосовують цифрову дипломатію, яка використовує технології для миттєвого поширення повідомлень та спілкування в реальному часі. Еволюція публічної дипломатії від традиційних до цифрових методів загалом знаменує значну трансформацію в тому, як держави та інші актори взаємодіють із глобальною аудиторією, зокрема завдяки своїй інтерактивності.

Тож оскільки практика публічної дипломатії розвивається, наші визначення та теоретичні основи також повинні розвиватися, забезпечуючи їхню актуальність та ефективність у вирішенні складних питань сучасних міжнародних відносин.

У ході дослідження наголошується, що кожне з розглянутих визначень – «публічна дипломатія», «культурна дипломатія», «цифрова дипломатія», «м'яка

сила» у жодному разі не повинні ототожнюватися. Натомість вони слугують радше доповненням одне до одного.

2. Охарактеризовано історичний розвиток публічної дипломатії США, який відображає постійне пристосування до мінливої глобальної динаміки та технологічного прогресу. Від перших зусиль Бенджаміна Франкліна до складних стратегій Інформаційного агентства США під час холодної війни та цифрової дипломатії XXI ст. Сполучені Штати визнавали важливість формування міжнародної громадської думки як життєво важливого компонента своєї зовнішньої політики. На сьогодні, Державний департамент – головний орган, якому підконтрольні або з яким співпрацюють усі інші інституції здійснення публічної дипломатії США. Серед них: Бюро з питань освіти та культури, Бюро міжнародних інформаційних програм, Агентство США з глобальних медіа та різноманітні неурядові, незалежні організації, такі як Фонд Карнегі за міжнародний мир або Американська асоціація кінокомпаній. Усі названі інституції відіграють вирішальну роль у розробці та здійсненні заходів публічної дипломатії, які включають публікації, кінофільми, культурні обміни, радіо та телебачення.

3. Визначено серйозні перешкоди, з якими стикається публічна дипломатія США – перенавантаженням інформацією; дезінформацією; суперечливою зовнішньою політикою самої країни; внутрішньою політичною нестабільністю; конкурентною публічною дипломатією, яку проводять росія та Китай, дискредитуючи дії Сполучених Штатів; та потребою у постійній технологічній адаптації. Вирішення цих проблем вимагає відповідно адаптивних стратегій і постійних інновацій у практиці публічної дипломатії.

Серед можливостей: переваги цифровізації; державно-приватне партнерство; інклюзивний підхід до цільової аудиторії; багатостороння взаємодія та просування спільних цінностей; розвиток культурної дипломатії. Постійне інвестування в ініціативи публічної дипломатії та зосередження на побудові справжніх, довгострокових стосунків із зарубіжною громадськістю будуть важливими для подальшого збереження та посилення глобального впливу США.

4. Встановлено, що в Україні публічна дипломатія Сполучених Штатів Америки зараз, під час повномасштабної війни України з російським агресором, зосереджена на гучній дипломатичній діяльності в підтримку українського народу та його держави. Починаючи з 2022 р. й дотепер стали майже традицією регулярні візити символічного значення від американських високопосадовців, включно з Президентом та Першою леді США; публічні заяви в ЗМІ та соцмережах засуджують дії росії й вимагають притягнення до відповідальності; створена американцями інфографіка та інформаційні довідки надають наочну та зручну інформацію про допомогу США Україні; Деякі ЗМІ в країні, які переважно протидіють російським шкідливим наративам (Нromadske ТВ, Радіо Свобода), отримують фінансову підтримку від Сполучених Штатів. Програми грантів функціонують для різноманітних проєктів, зокрема спрямованих на відновлення післявоєнної України. З новою силою починають діяти культурні та наукові обміни між державами, набуваючи підвищеної значущості в умовах конфлікту. Загалом приклад діяльності публічної дипломатії США в Україні ілюструє практичне застосування інструментів публічної дипломатії в конкретному геополітичному контексті.

Підсумовуючи, у сучасному взаємопов'язаному світі, де інформація передається миттєво, а громадська думка може формувати дії уряду, публічна дипломатія Сполучених Штатів Америки виступає стратегічним інструментом зміцнення національної безпеки, просування національних інтересів та підтримки високої репутації й позитивного іміджу держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Павліха Н., Шуляк А. Публічна дипломатія задля безпеки сталого розвитку. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2022. № 2 (13). С. 173–186. URL: <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2022-02-173-186> (дата звернення: 26.05.2024).
2. Черненко Т. Стан впровадження публічної дипломатії як складової системи стратегічних комунікацій. *Національний інститут стратегічних досліджень*. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-12/az-publiczna-diplomatiya_chernenko_20122021.pdf (дата звернення: 26.05.2024).
3. Cull N. "Public diplomacy" before Gullion: the evolution of a phrase. USC Center on Public Diplomacy: April 18, 2006. URL: <https://usepublicdiplomacy.org/blog/public-diplomacy-gullion-evolution-phrase> (date of access: 26.05.2024)
4. Taylor P. M. *Munitions of the Mind: A History of Propaganda*, Third Edition. 3rd ed. Manchester University Press, 2003. 352 p.
5. *Routledge Handbook of Public Diplomacy* / ed. by N. Snow, N. Snow, P. M. Taylor. Routledge, 2008. URL: <https://doi.org/10.4324/9780203891520> (date of access: 26.05.2024).
6. Leonard M., Stead C., Smewing C. *Public Diplomacy*. Foreign Policy Centre, 2002. 183 p.
7. Cull N. *Public Diplomacy: Lessons from the Past*. Los Angeles : Figueroa Press, 2009. 61 p. URL: <http://kamudiplomasisi.org/pdf/kitaplar/PDPerspectivesLessons.pdf> (date of access: 26.05.2024).
8. Gilboa E. Digital diplomacy. *The SAGE Handbook of Diplomacy*. August 29, 2016. P. 540. URL: <https://sk.sagepub.com/reference/the-sage-handbook-of-diplomacy/i4195.xml> (date of access: 26.05.2024).
9. Gilboa E. Searching for a Theory of Public Diplomacy. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*. 2008. Vol. 616, no. 1. P.55–77. URL: <https://doi.org/10.1177/0002716207312142> (date of access: 26.05.2024).

10. An official website of the United States government. URL: <https://www.usa.gov/agencies/public-diplomacy-and-public-affairs> (дата звернення: 23.05.2024)
11. Dictionary of International Relations Terms / Deposited by United State of America: University of Michigan Library, 1987. 85 p.
12. Балабанов К. В. "Публічна дипломатія" як відповідь на виклики сучасності / К. В. Балабанов, М. В. Трофименко // Україна дипломатична = Diplomatic Ukraine : наук. щорічник. – Київ, 2013. – Вип. 14. – С. 989–1007. URL: <http://91.250.23.215:8080/jspui/handle/123456789/525> (дата звернення: 26.05.2024)
13. Cyber diplomacy. State's Efforts Aim to Support U.S. Interests and Elevate Priorities. United States Government Accountability Office report addressed to Congress. January 2024. URL: <https://www.gao.gov/assets/d24105563.pdf> (date of access: 25.05.2024).
14. Manor I., Segev E. America's Selfie: How the US Portrays Itself on its Social Media Accounts. January 2015. URL: https://www.researchgate.net/publication/276352850_America%27s_Selfie_How_the_US_Portrays_Itself_on_its_Social_Media_Accounts (date of access: 25.05.2024).
15. The New York Times: Elon Musk Completes \$44 Billion Deal to Own Twitter. URL: <https://www.nytimes.com/2022/10/27/technology/elon-musk-twitter-deal-complete.html> (date of access: 26.05.2024)
16. Manor I. The Digitalization of Public Diplomacy. Palgrave Macmillan, 2019. 356p.
17. James A. Green, The Rise of Twiplomacy and the Making of Customary International Law on Social Media, *Chinese Journal of International Law*, Volume 21, Issue 1, March 2022, 1–53 p. URL: <https://doi.org/10.1093/chinesejil/jmac007> (date of access: 26.05.2024)
18. Rashica V. The Benefits and Risks of Digital Diplomacy. *SEEU Review*. 2018. Vol. 13, no. 1. P. 75–89. URL: <https://doi.org/10.2478/seeur-2018-0008> (date of access: 26.05.2024).
19. Report of the Advisory Committee on Cultural Diplomacy. U.S. Department of State. URL: <https://2009-2017.state.gov/documents/organization/54374.pdf> (Дата звернення: 23.05.2024)

20. The New Public Diplomacy / ed. by J. Melissen. London : Palgrave Macmillan UK, 2005. URL: <https://doi.org/10.1057/9780230554931> (date of access: 26.05.2024).
21. Snow N. Public Diplomacy and Propaganda: Rethinking Diplomacy in the Age of Persuasion. *E-International Relations*. Dec 4 2012. URL: <https://www.e-ir.info/2012/12/04/public-diplomacy-and-propaganda-rethinking-diplomacy-in-the-age-of-persuasion/> (date of access: 26.05.2024).
22. Ang I., Isar Y. R., Mar P. Cultural diplomacy: beyond the national interest?. *International Journal of Cultural Policy*. 2015. Vol. 21, no. 4. P. 365–381. URL: <https://doi.org/10.1080/10286632.2015.1042474> (date of access: 26.05.2024).
23. Полякова Ю. В., Шайда О. Є., Степанов А. В. Культурна дипломатія як інструмент міжнародної комунікації. *Herald of Lviv University of Trade and Economics Economic sciences*. 2023. № 71. С. 57–63. URL: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2023-71-08> (дата звернення: 26.05.2024).
24. Nye, J. S. Soft Power: The Means to Success in World Politics. *International Journal*. 2005. Vol. 61, no. 1. P. 268. URL: <https://doi.org/10.2307/40204149> (date of access: 26.05.2024).
25. Nye J. S. Public Diplomacy and Soft Power. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*. 2008. Vol. 616, no. 1. P. 94–109. URL: <https://doi.org/10.1177/0002716207311699> (date of access: 26.05.2024).
26. Nye J. S. Soft Power and American Foreign Policy. *Political Science Quarterly*. 2004. Vol. 119, no. 2. P. 255–270. URL: <https://doi.org/10.2307/20202345> (date of access: 26.05.2024).
27. Тищенко-Тишковець О.М. Трансформація публічної дипломатії Сполучених Штатів Америки: від легітимізації «жорсткої сили» до побудови діалогу зі світом. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. *Політологія. Соціологія. Право*. Київ, 2017. URL: <http://www.socio-journal.kpi.kiev.ua/archive/2009/4/4.pdf> (Дата звернення 26.05.2024)
28. Sichertman H. Benjamin Franklin and the Traditions of American Diplomacy. *Orbis*. 2011. Vol. 55, no. 3. P. 399–406. URL: <https://doi.org/10.1016/j.orbis.2011.04.008> (date of access: 26.05.2024).

29. Benjamin Franklin Award for Public Diplomacy. US Department of State archive. URL: <https://2001-2009.state.gov/r/partnerships/award/> (date of access: 26.05.2024)
30. Cull, N. The Cold War and the United States Information Agency. *Cambridge University Press*. New York and London, 2008. URL: <https://doi.org/10.1017/CBO9780511817151> (date of access: 26.05.2024)
31. Nicholas J. Cull. The Decline and Fall of the United States Information Agency. Palgrave Macmillan: September 25, 2012. 275 p. URL: https://www.researchgate.net/publication/317847666_The_Decline_and_Fall_of_the_United_States_Information_Agency/references (date of access: 26.05.2024)
32. Cooper T. P. Walt at War – Animation, Transformation and Indoctrination: The Hypothetical Image of Disney’s Animal Soldiers. *Animation*. 2014. Vol. 9, no. 3. P. 333–351. URL: <https://doi.org/10.1177/1746847714546251> (date of access: 26.05.2024).
33. Emma Kateman. Capturing a Lifestyle: The Relationship Between the American Government and the American Film Industry 1945-1954. March 28, 2021. URL: https://history.columbia.edu/wp-content/uploads/sites/20/2021/04/Emma-Kateman-Senior-Thesis-Capturing-a-Lifestyle-The-Relationship-Between-the-American-Government-and-the-American-Film-Industry-1945-1954_FINAL.pdf (дата звернення: 23.05.2024)
34. Chapman R. D. Fall from Glory. *International Journal of Intelligence and Counter Intelligence*. 2007. Vol. 20, no. 4. P. 736–741. URL: <https://doi.org/10.1080/08850600701473036> (date of access: 26.05.2024).
35. P D. W. Inventing public diplomacy: The story of the U.S. Information Agency. Boulder, Colo: Lynne Rienner Publishers, 2004. 255 p.
36. Reform and Restructuring of U.S. Foreign Affairs Agencies: Public Diplomacy in the Department of State. *Fact Sheet released by the Bureau of Public Affairs, U.S. Department of State, Washington, DC*. September 30, 1999. URL: https://1997-2001.state.gov/outreach/publicaffdip/fs_990930_merger.html (date of access: 26.05.2024)
37. Adams D. K. The Objectives of the U.S. Information Agency: Controversies and Analysis. *International Affairs*. 1969. Vol. 45, no. 3. P. 577. URL: <https://doi.org/10.2307/2614902> (date of access: 26.05.2024).

38. Blankley T., Dale H., Horn O. Reforming U.S. Public Diplomacy for the 21st Century. November 20, 2008. URL: <https://www.heritage.org/terrorism/report/reforming-us-public-diplomacy-the-21st-century> (date of access: 26.05.2024).
39. Fitzpatrick K. U.S. Public diplomacy in a post-9/11 world: from messaging to mutuality. *CPD perspectives on public diplomacy*. Los Angeles, September 2011. URL: <https://uscpublicdiplomacy.org/sites/uscpublicdiplomacy.org/files/useruploads/u35361/2011%20Paper%206.pdf> (date of access: 26.05.2024).
40. Тихоненко І. В. Цифрова дипломатія як інструмент зовнішньої політики США у XXI столітті. *Політичне життя*. 2019. № 1. С. 85–90. URL: <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2019.1.12> (дата звернення: 14.03.2024).
41. Adesina O. S., Summers J. Foreign policy in an era of digital diplomacy. *Cogent Social Sciences*. 2017. Vol. 3, no. 1. P. 1297175. URL: <https://doi.org/10.1080/23311886.2017.1297175> (date of access: 26.05.2024).
42. Galander M. M. Radio Sawa and the US public diplomacy in the Middle East: entertaining the Arab youth or 'winning hearts and minds'?. *International Journal of Arab Culture, Management and Sustainable Development*. 2012. Vol. 2, no. 4. P. 344. URL: <https://doi.org/10.1504/ijacmsd.2012.053399> (date of access: 26.05.2024).
43. Rawnsley G. D. Introduction to “International Broadcasting and Public Diplomacy in the 21st Century”. *Media and Communication*. 2016. Vol. 4, no. 2. P. 42–45. URL: <https://doi.org/10.17645/mac.v4i2.641> (date of access: 26.05.2024).
44. Moore M., Colley T. Two International Propaganda Models: Comparing RT and CGTN’s 2020 US Election Coverage. *Journalism Practice*. 2022. P. 1–23. URL: <https://doi.org/10.1080/17512786.2022.2086157> (date of access: 26.05.2024).
45. González Chiamonte C. The Evolution of U.S. Cultural Diplomacy in the Cold War. *México y la Cuenca del Pacífico*. 2007. No. 28. P. 19–42. URL: <https://doi.org/10.32870/mycp.v10i28.283> (date of access: 26.05.2024).
46. Art in Embassies: U.S. Department of State. URL: <https://art.state.gov> (date of access: 26.05.2024).
47. Gabbard K. The Jazz Ambassadors. *Journal of American History*. 2018. Vol. 105, no. 3. P. 776–778. URL: <https://doi.org/10.1093/jahist/jay437> (date of access: 26.05.2024).

48. American Music Abroad. URL: <https://www.americanmusicabroad.com> (date of access: 26.05.2024).
49. Суспільне культура: Я б віддав це, аби вони звільнили всіх заручників: історична промова Мстислава Чернова на "Оскарі". URL: <https://suspilne.media/culture/702940-a-b-viddav-ce-abi-voni-zvilnili-vsih-zarucnikiv-istoricna-promova-mstislava-cernova-na-oskari-video-ta-tekst/> (Дата звернення: 26.05.2024)
50. Soriano E. L. American Cinema and Cultural Diplomacy. The Fragmented Kaleidoscope. *Historical Journal of Film, Radio and Television*. 2021. P. 1–3. URL: <https://doi.org/10.1080/01439685.2021.1949126> (date of access: 26.05.2024).
51. Izadi F. US Public Diplomacy: A Theoretical Treatise. *The Journal of Arts Management, Law, and Society*. 2016. Vol. 46, no. 1. P. 13–21. URL: <https://doi.org/10.1080/10632921.2015.1137093> (date of access: 26.05.2024).
52. US Department of State. URL: <https://www.state.gov> (date of access: 26.05.2024).
53. Bureau of Educational and Cultural Affairs. URL: <https://eca.state.gov> (date of access: 26.05.2024).
54. Bureau of Global Public Affairs. URL: <https://www.state.gov/bureaus-offices/under-secretary-for-public-diplomacy-and-public-affairs/bureau-of-global-public-affairs/> (date of access: 26.05.2024).
55. USAGM. URL: <https://www.usagm.gov> (date of access: 26.05.2024).
56. VOA - Voice of America English News. URL: <https://www.voanews.com> (date of access: 26.05.2024).
57. Radio Free Europe/Radio Liberty. URL: <https://www.rferl.org> (date of access: 26.05.2024).
58. United States Institute of Peace. URL: <https://www.usip.org> (date of access: 26.05.2024).
59. Council on Foreign Relations. URL: <https://www.cfr.org> (date of access: 26.05.2024).
60. Carnegie Endowment for International Peace. URL: <https://carnegieendowment.org> (date of access: 26.05.2024).

61. Franklin D. P. Politics and film: The political culture of film in the United States. Lanham, MD : Rowman & Littlefield Publishers, 2004. 223 p.
62. Motion Picture Association. URL: <https://www.motionpictures.org> (date of access: 26.05.2024).
63. Ross A. Digital Diplomacy and US Foreign Policy. *The Hague Journal of Diplomacy*. 2011. Vol. 6, no. 3-4. P. 451–455. URL: <https://doi.org/10.1163/187119111x590556> (date of access: 26.05.2024).
64. Zernetska O. Cybersecurity on US social networks. *Американська історія та політика*. 2016. No. 1. P. 207–214.
65. CISA, FBI, and ODNI Release Guidance for Securing Election Infrastructure Against the Tactics of Foreign Malign Influence Operations | CISA. *Cybersecurity and Infrastructure Security Agency CISA*. URL: <https://www.cisa.gov/news-events/news/cisa-fbi-and-odni-release-guidance-securing-election-infrastructure-against-tactics-foreign-malign> (date of access: 26.05.2024).
66. Mubashra Shaheen, Panhwar M. H. BELT AND ROAD INITIATIVE. *Asia-Pacific - Annual Research Journal of Far East & South East Asia*. 2022. Vol. 39. P. 147–160. URL: <https://doi.org/10.47781/asia-pacific.vol39.iss0.4369> (date of access: 26.05.2024).
67. Giroux H. A. War on terror. *Third Text*. 2004. Vol. 18, no. 4. P. 211–221. URL: <https://doi.org/10.1080/0952882042000229827> (date of access: 26.05.2024).
68. How America came to torture its prisoners. URL: <https://slate.com/news-and-politics/2012/04/george-w-bush-and-torture-americas-highest-officials-are-responsible-for-the-enhanced-interrogation-of-prisoners.html> (date of access: 26.05.2024)
69. Wang Y., Cui X., He P. Winning the War on Terror. *International Journal of Information Technology and Web Engineering*. 2022. Vol. 17, no. 1. P. 1–15. URL: <https://doi.org/10.4018/ijitwe.288038> (date of access: 26.05.2024).
70. Xudong W. A Critical Discourse Analysis of Online News Reports on the Withdrawal of US Troops from Afghanistan. *International Journal of Research and Innovation in Social Science*. 2024. Vol. VIII, no. III. P. 2977–2981. URL: <https://doi.org/10.47772/ijriss.2024.803187> (date of access: 26.05.2024).

71. Consequences of the American troops withdrawal from Afghanistan. The view from Uzbekistan. *edu.e-history.kz*. 2022. Vol. 26, no. 2. URL: https://doi.org/10.51943/2710_3994_2021_26_2_249-264 (date of access: 26.05.2024).
72. Govern K. H. The Twitter Revolutions: Social Media in the Arab Spring. *SSRN Electronic Journal*. 2011. URL: <https://doi.org/10.2139/ssrn.2093434> (date of access: 26.05.2024).
73. Raji T., Kilenga N., Djoudalbaye B. West Africa Ebola Virus Disease Epidemic: The Africa Experience. *Savannah Journal of Medical Research and Practice*. 2015. Vol. 4, no. 1. P. 1. URL: <https://doi.org/10.4314/sjmrp.v4i1.1> (date of access: 26.05.2024).
74. Fischer B., Dizard, W. Digital Diplomacy: US Foreign Policy in the Information Age. *International Journal*. 2001. Vol. 56, no. 3. P. 552. URL: <https://doi.org/10.2307/40203598> (date of access: 26.05.2024).
75. Collins S. D., DeWitt J. R., LeFebvre R. K. Hashtag diplomacy: twitter as a tool for engaging in public diplomacy and promoting US foreign policy. *Place Branding and Public Diplomacy*. 2019. Vol. 15, no. 2. P. 78–96. URL: <https://doi.org/10.1057/s41254-019-00119-5> (date of access: 26.05.2024).
76. Allwood J. Reflections on the Function of National Images in Intra- and Intercultural Communication. *Journal of Intercultural Communication*. 2021. Vol. 21, no. 2. P. 1–16. URL: <https://doi.org/10.36923/jicc.v21i2.10> (date of access: 26.05.2024).
77. US Officially Rejoins Paris Climate Agreement. URL: <https://www.state.gov/the-united-states-officially-rejoins-the-paris-agreement/> (date of access: 26.05.2024).
78. США надали Україні 2,3 млн доз вакцини Comirnaty від Pfizer-BioNTech у рамках ініціативи COVAX. URL: <https://moz.gov.ua/article/news/ssha-nadali-ukraini-23-mln-doz-vakcini-comirnaty-vid-pfizer-biontech-u-ramkah-iniciativi-covax> (date of access: 26.05.2024).
79. U.S. and India Advance Partnership on Clean Energy. URL: <https://www.energy.gov/articles/us-and-india-advance-partnership-clean-energy> (date of access: 26.05.2024).

80. Служби безпеки попереджають про ймовірні кібератаки на виборах президента США. URL: <https://www.holosameryky.com/a/security-agencies-warn-election-officials-to-brace-for-attacks-on-us-presidential-race-/7575040.html> (date of access: 26.05.2024).
81. CISA Directs Federal Agencies to Immediately Mitigate Significant Risk From Russian State-Sponsored Cyber Threat. URL: <https://www.cisa.gov/news-events/news/cisa-directs-federal-agencies-immediately-mitigate-significant-risk-russian-state-sponsored-cyber> (date of access: 26.05.2024).
82. Arndt J. R. Setting Goals and Evaluating Tutorial Programs. *Proceedings of the Annual Conference of the Western College Reading Association*. 1976. Vol. 9, no. 1. P. 23–27. URL: <https://doi.org/10.1080/24699365.1976.11669585> (date of access: 26.05.2024).
83. Сусідні із Сингапуром країни звинуватили його в укладанні угоди з Тейлор Свіфт про ексклюзивні шоу. URL: <https://espresso.tv/kultura-susidni-iz-singapuirom-kraini-zvinuvatili-yogo-v-ukladanni-ugodi-z-teylor-svift-pro-eksklyuzivni-shou> (дата звернення: 26.05.2024).
84. Яке може бути мистецтво, якщо гинуть люди! URL: <https://drukarnia.com.ua/articles/yake-mozhe-buti-mistectvo-yaksho-ginut-lyudi-OYjDM> (дата звернення: 26.05.2024).
85. George Clooney Sets Daniel Craig, Bill Murray, Cate Blanchett, Jean Dujardin For WWII Drama ‘Monuments Men’. URL: <https://deadline.com/2012/10/george-clooney-sets-daniel-craig-bill-murray-cate-blanchett-jean-dujardin-for-wwii-drama-monuments-men-361490/> (date of access: 26.05.2024).
86. Блінкен і Остін пообіцяли Україні більше допомоги США. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-blinken-ostin-dopomoha-ukrayini/31819724.html> (дата звернення: 26.05.2024).
87. До Києва приїхала спікер Палати представників США і зустрілась з Зеленським. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2022/05/1/7138686/> (дата звернення: 26.05.2024).
88. First lady Jill Biden makes unannounced trip to Ukraine. URL: <https://edition.cnn.com/2022/05/08/politics/jill-biden-ukraine-visit/index.html> (date of access: 26.05.2024).

89. Блінкен та Зеленський провели зустріч у Києві. URL: <https://www.radiosvoboda.org/amp/news-blinken-zelenskyi-zustrich/32024581.html> (date of access: 26.05.2024).
90. Візит радника з національної безпеки Джейка Саллівана до Києва. URL: <https://ua.usembassy.gov/uk/tag/візит-радника-з-національної-безпеки/> (date of access: 26.05.2024).
91. Повідомлення для ЗМІ: Візит Посла Лінди Томас-Грінфілд до України. URL: <https://ua.usembassy.gov/uk/media-note-ambassador-linda-thomas-greenfields-travel-to-ukraine/> (date of access: 26.05.2024).
92. Байден у Києві: з'явилося відео на Михайлівській площі. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/02/20/7156486/> (date of access: 26.05.2024).
93. The United States and Allies Provide Military and Intelligence Support to Ukraine. *American Journal of International Law*. 2022. P. 1–7.
94. Global Engagement Center. URL: <https://www.state.gov/bureaus-offices/under-secretary-for-public-diplomacy-and-public-affairs/global-engagement-center/> (date of access: 26.05.2024).
95. Masullo S. United We Stand with the People of the Ukraine. *Journal of Science, Humanities and Arts - JOSHA*. 2022. Vol. 9, no. 1. URL: <https://doi.org/10.17160/josha.9.1.806> (date of access: 26.05.2024).
96. Радіо Свобода Україна. URL: <https://www.radiosvoboda.org> (date of access: 26.05.2024).
97. Hromadske ТВ. URL: <https://hromadske.ua/en> (date of access: 26.05.2024)
98. NOFO: U.S. Ambassadors Fund for Cultural Preservation – Ukraine Response. URL: <https://www2.fundsforngos.org/latest-funds-for-ngos/nofo-u-s-ambassadors-fund-for-cultural-preservation-ukraine-response-afcp-ur/> (date of access: 26.04.2024)
99. Windows on America. U.S. Embassy in Ukraine. URL: <https://ua.usembassy.gov/education-culture/window-america-centers/> (date of access: 26.05.2024)

100. America house. URL: <https://www.americahousekyiv.org> (date of access: 26.05.2024)
101. Fulbright Ukraine - Програма академічних обмінів імені Фулбрайта. URL: <https://fulbright.org.ua/uk/> (дата звернення: 26.05.2024)
102. 2024 Програма “Малі гранти публічної дипломатії – ОСВІТА”. U.S. Embassy in Ukraine. URL: <https://ua.usembassy.gov/uk/education-culture-uk/public-diplomacy-small-grants-education-program/> (дата звернення 26.05.2024)
103. Forbes: Народження сучасної нації, або Які питання про Україну підняла російська агресія. Лекція#1 Тімоті Снайдера. URL: <https://forbes.ua/svit/narodzhennya-suchasnoi-natsii-abo-yaki-pitannya-pro-ukrainu-pidnyala-rosiyska-agresiya-lektsiya1-timoti-snaydera-24092022-8558> (дата звернення 26.05.2024)